Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטן

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 135 (1130) | Łódź, Poniedziałek 13 Czerwca 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לאדז מאנטאג יג סיון תרפ"ז. | Nr. 135 (1130)

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

נייע סאוויעטישע נאטע צו פוילען.

וו א ר ש א, 12. (טעלעפאניש פון אונזער סיים-קארעספאנדענט). שפעט אין אווענד איז אנגעקומען די נאטע פון די סאוויעטען צו דער פוילישער רעגירונג.

אין דער נאטע ווערט מיט צופרידענהייט בעגריסט צו קענטניס די ער-קלערונג פון דער פוילישער רעגירונג צו בעשטראפען דעם מערדער און וואס די פוילישע געזעלשאפט פעראורטיילט דעם מאָ"ד. ס'ווערט אבער אנגעוואר-פען דער פארשלאג וועגען ענטשעדיגונג פאר דער אלמנה פונ'ם ערמארדעטען אמבאסאדאר וואיקאוו. דאך – זאגט זיך אין דער נאטע – טראגט די פוילישע רעגירונג א געוויסע אחריות פאר'ן מארד, ווייל זי האט געגעבען קאָווערדאַ'ן בירגער-רעכט און דולדעט ווייטער די מאנארכיסטישע ארגאניזאציעס.

צום סוף פון דער נאטע ווערט געפאדערט, אז די פוילישע רעגירונג זאל זיך האלטען אן ריגער פראקטאס, בעזייטיגען די מאנארכיסטישע ארגאני-זאציעס און צולאזען א סאוויעטישען פארשטעהער צום פראצעס געגען קאָווערדאַ'ן.

געעפענט דעם פרעסע-צוזאמענ-פאהר אין ווילנא.

רעדאקטאר לאזאר פוקס געוועהלט אין פרעזידיום.

ווילנא, 12 (טעלעפאניש פון אונזער ספעציעלען שליח) היינט 6 א זייגער אין אווענד איז דא פארגעקומען די פייערליכע עפענונג פונ'ם יודישען פרעסע-צוזאמענפאהר אין פוילען. אלס פארזיצער איז געוועהלט געווארען דער עלטסטער זשורנאליסט פון ווילנא ה' ל. ציטראן. דערנאך זענען געהאלטען געווארען בעגריסונגס-רעדעס פון אלע יודישע געזעלשאפטליכע און קולטור-אינסטיטוציעס אין ווילנא. ס'זענען אויך אנגעקומען צענדליגער בעגריסונגס-טעלעגראמען און בריף פון אמעריקא, אפריקא, אויסטראליען און א רייהע שטעט אין אייראפא.

ס'זענען אויך געהאלטען געווארען בעגריסונגס-רעדעס פון: ד"ר ווינאדזקי, סענאטאר רובינשטיין, ז. סעגאלאוויטש (ווארשאווער ליטעראטען- און זשורנא-ליסטען-פעראיין) און אנדערע.

אין פרעזידיום זענען געוועהלט גע-ווארען: זלמן רייזען, שאליט, פסח קאפלאן (ביאליסטאק), רעדאקטאר פון „נייעם פאלקסבלאט" לאזאר פוקס און רעד. ישראל קאהאן. אין צהרען-פרע-זידיום: ל. ציטראן, ז. סעגאלאוויטש און נ. מייזיל.

דערנאך זענען געוועהלט געווארען א רייהע קאמיסיעס.

ס'זענען געהאלטען געווארען 2 אינ-טערעסאנטע רעפעראטען פון זלמן ריי-זען (וועגען דער יוד. פרעסע אין דער גאנצער וועלט) און נ. מייזיל (וועגען יודישען בוך אין דער גאנצער וועלט).

מארגען (היינט מאנטאג) וועלען די דעלעגאטען בעזוכען דאס יודישע שול-וועזען אין ווילנא און דערנאך וועט צוזאמענפאהר ווייטער אפהאלטען די בעראטונגען.

דער קאאפעראטיוו-טאג אין ווארשא

וו א ר ש א, 12 (טעלעפאניש פון אונ-זער קארעספאנדענט). דער קאאפעראַ-טיווען טאג אין ווארשא איז געפייערט-געווארען געמיינזאם דורך די פוילישע און יודישע ארבייטער-קאאפעראטיוון.

לויט דער איניציאטיוו פון קאאפע-ראטיוון-פערבאנד זענען פארגעקומען קאאפעראטיוו - אקאדעמיעס אין איבער 100 שטעט אין פוילען.

שיסעריי אויף א טרעגער-צוזאמענ-פאהר אין ווארשא.

וו א ר ש א, 12. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). היינט האט זיך אין לאקאל פון ציימונגס-פערשפרייטער-פעראיין (נאלעווקי 17) געעפענט דער צוזאמענפאהר פון טראנספארט ארבייטער פון גאנץ פוילען.

לויט די פארטייען האט זיך די צאהל צעטיילט אויף 43 בונדיסטען, 3 „רויטע", 3 פועלי ציוניסטען און 6 אונפארטייאישע.

נאכמיטאג האבען זיך אין זאל, וואו דער צוזאמענפאהר איז פארגעקומען ארייגגעריסען א חברה קאמוניסטען מיט רעוואלווערען אין די הענד, און אויס שרייענדיג צו די דעלעגאטען: „טראגט זיך אפ פון דאנען!" האבען זיי אנגע-הויבען שיסען צום פרעזידיום.

איין קויל האט געטראפען דעם ווארשאווער טרעגער-ארבייטער יהודא יהושע זילבערשטיין (ניזקע 60). אין א שווערען צושטאנד האט מען איהם אפ-געפיהרט אין שפיטאל.

ווען ס'איז אנגעקומען פאליציי זענען שוין די אנפאלער געהאט אנטלאפען.

דער דאזיגער כוליגאנישער אנפאל פון די קאמוניסטען אויף א טרעגער-צוזאמענפאהר, האט אין די ווארשאווער ארבייטער-קרייזען געמאכט אנ'ערשי-טערנדען איינדרוק.

שוידערליכער מארד אויף זשגאווסקא-גאס.

מאן וויל פטור ווערען פון זיין פרוי, כדי צו קענען חתונה האבען מיט דער געליבטער, דינגט ער א מערדער פאר 1000 זלאטעס, וועלכער פיהרט אויס דאס פערברעכען.

(§) נעכטען אין אווענד זענען די איינוואוינער פון גייער'ס ראיאן אויפ-געציטערט געווארען פון א שרעקליכען מארד, וואס איז אויסגעפיהרט געווארען איבער דער פרוי אמאליא משישעק.

די 38-יעהריגע אמאליא משישעק האט אויף זשגאווסקא 46 געהאט א געוועלב פון מוזיק - אינסטרומענטען. איהר מאן פעליקס משישעק איז פון מיט א יאהר צוריק אנטלאפען און גע-וואוינט מיט זיין „קאכאנקע", א געוועזענער וויעטשארקאווסקא, א פרוי פון אנ'אייגענטימער פון וויין-געשעפט אויף זשגאווסקא 92.

וויעטשארקאווסקי האט אפט מאל גע-בעטען זיין פרוי, זי זאל צו איהם צו-ריקקומען, אבער זי האט גישט גע-וואלט. פאר דעם געלד, וואס זי האט גע'גנב'עט ביי איהר מאן, האט זי גע-קויפט צוזאמען מיט איהר געליבטען א מיהל הינטער לאדז און דארט געוואוינט.

פעליקס משישעק האט געוואלט חתונה-האבען מיט זיין געליבטע, אבער ער האט נישט געקענט. צוליב 2 סבות: ערשטענס האט ער א פרוי און צווייטענס – זיין געליבטע – א מאן. ער האט דעריבער בעשלאסען ביידע שטע-רונגען צו בעזייטיגען אויף א בלוטיגען אופן.

ער האט צו דעם צוועק געדונגען א געוויסען סטעפאן סטארטשעווסקי (ארי-דינטשא 20) און ער האט פאר'ן פרייז פון 1000 זלאטעס גצראפט „פראפ-רוימען" פון וועג די פרוי משישעק און וויעטשארקאווסקא'ס מאן.

נעכטען אין אווענד איז סטארטשעוו-סקי געקומען צו פרוי משישעק אין גע-שעפט, אריינגעגאנגען דורך דער הינ-טער-טיר און, אונטער'ן אויסרייד, אז ער וויל קויפען א שפיל - אינסטרו-מענט, האט ער פון הינטערוויילעכץ דערלאנגט דער פרוי משישעק עט-ליכע שניטען מיט א קיך - מעסער. די שניטען זענען געווען געפעהרליכע, פרוי מש. איז געפאלען בעגיסענדיג זיך מיט בלוט. מ'האט זי באלד אפגעפיהרט אין פאזנאנסקי'ס שפיטאל, וואו זי איז אין א האלבער שעה ארום געשטארבען.

אויספיהרענדיג דעם מארד, האט דער מערדער סטארטשעווסקי זיך געלאזט לויפען אויספיהרען דעם אנדערען מארד.

לויפענדיג האבען איהם אבער בע-מערקט פאליציאנטען, און מ'האט איהם בעכאפט.

דער מערדער וועט געשטעלט ווע-רען פאר א שנעל-געריכט, פאר אויס-פיהרען א מארד צוליב פערדינסט-צוועקען.

איצט ווערט ארומגעזוכט פעליקס משישעק, פאר צורעדען צו א מארד, אויך ער וועט שטעהן פאר א שטאנד-געריכט.

שלומי וצעירי אגודת ישראל לאדז, נארוטאוויטשא 11.

לכבוד דעם 15-יעהריגען יובל פון אגודת ישראל

קומט פאר אי"ה מיטוואך פ' שלח, ט"ו סיון (דעם 15. יוני), פינקטליך 30 8 א זייגער אווענד אין פילהארמאניע-זאל, נארוטאוויטשא 20

זאל פילהארמאניע נארוטאוויטשא 20.

א גראנדיעזע יובילעאום-פייערונג

מיט דער בעטייליגונג פון די פיהרענדע אגודה - פערזענליכקייטען, הרב הגאון מוה"ר ר' **אהרן לעווין** שליט"א אבד"ק רזשע, פריהער סאמבאר (סיים-דעפוטאט און פרעזידענט פון דער אלוועלטליכע אגודת ישראל). **אלי' קירשברויז** פרעזעס פון ווארשאווער קהלה-ראט און דעפוטאט.

בילעטען בעקומט מען אין דער אגודה, נארוטאוויטש 11, אין בוך-געשעפט ביי מיטלער, פעטריקאווער 46, אין שיך-געשעפט „רעגאמא", פעטריקאווער 7, ביי נייפעלד, פולנאצנא 13, אין וויין געשעפט ביי מ. אלטער, פאלודניאווא 5, ביי קאמפינסקי, צעגעלניאנא 49, און אין טאג פון יובילעאום—ביי דער קאסע פון פילהארמאניע-זאל.

בעזארגט אייך מיט בילעטען, די פלעצער זענען בעגרעניצט.

529

אונזער טיפסטען צער און מיטגעפיהל דריקען מיר אויס די פאמיליעס שלעזינגער, פימכאוויטש, רובאשקין און קאהענאקי, צוליב'ן טויט פון זייער אונפערגעסליכער

מוטער.

מ. באלבערישסקי און פרוי.

557

Dr. med. **Różaner**

ספעציאל-ארצט פאר ווענערישע, הויט-קראנקהייטען און מענער-שוואכע.

בעהאנדלונג מיט קונסטליכע בערג-זאנגע.

נעמט אן פון 8—10 פריה און פון 5 ביז 8 א זייגער אווענד. נארוטאוויטש 1 9. שטאק טעלעפאן 28-98.

א ספעציעל - איינגעארדנטער ווארטע-זאל פאר דאמען.

די ביליגסטע קוועלע

פון פערפומען, זייפען, פודער, נעזיכטס-קרעמען. פערשידענע צאהן-פאסטעס פון די בעסטע אויסלענדישע פירמען איז צו בעקומען נור ביי דער קאנקורענץ-פירמע

S. Buchwajc, Łódź

Piotrkowska 22, tel. 31-43.

וואו איז וואָס מערדער האָלט א סוד

ווער איז דער געהיימנישפולער "פאַן קאָנסטאַנטי"?

וו אַ ר ש אַ, 12 (טעלעפאָניש). אין דער ריכטונג פעסטצושטעלען צי דער מערדער קאָווערדא האָט אויסגעפיהרט זיין בלוטיגען טאָט אין א פערשטענדיגונג מיט וועמען עס איז, האָט דער אויספאָרשונגס-ריכטער, באַלד נאָך זיין צוריקקומען פון ווילנאַ בעגומען אויף אַ פערהער די בעל-הבית טע פון דער וואוינונג, וואו קאָווערדאַ האָט געגעכטיגט.

פרוי פעניגשטיין איז שוין אויף איהר פערלאָנג אויסגעשריבען געוואָרען פון שפיטאָל. ליגענדיג אין בעט נאָך אַ קראַנקע, האָט זי געגעבען דעם אויספאָרשונגס ריכטער פאָלגענדע ערקלערונג

— איך האָב זיך געגוּיטעט אין גאָלד אין דעריבער האָב איך געזוכט אַ סובלאָקאַטאָר אויף נאָכטלעגער. וועגען דער זאָך האָב איך דערצעהלט די אַרבייטער אין דער פוילישער דאַמפער-געזעלשאַפט, באַמענדיג, זיי זאָלען מיר צושטעלען רעקאָמענדירען.

אַ געוויסען פריהמאָרגען איז געקומען צו מיר אַ קר'סטליכער יונגערמאַן מיט אַ קליין וואַליזקעלע אין האַנד און האָט ערקלערט, אַז עס האָט איהם רעקאָמענדירט צו מיר "פאַן קאָנסטאַנטי". דעם נאָמען "פאַן קאָנסטאַנטי" האָב איך גוט געקענט. דאָס איז אַן אויסזעהער ביי דער דאַמפער-געזעלשאַפט און ער קויפט ביי מיר אָפט געבעקס, זיין פאַמיליען-נאָמען ווייס איך נישט; איך ווייס נאָר, אַז ער איז אַן אייַדעלער מאַן. אויך דער יונגערמאַן, וועלכען ער האָט מיר רעקאָמענדירט אויף נאַכטלעגער, האָט אויסגעזעהען אַן אייַדעלער מאַן. ער האָט גערעדט מיט אַ רוסישען אַקצענט, בין איך געווען איבערציינגט, אַז עס האָט איהם ווירקליך רעקאָמענדירט דער "פאַן קאָנסטאַנטי".

איך האָב גלייך דעם יונגענמאַן צוגענומען. דער סובלאָקאַטאָר האָט זיך ביי מיר אין שטוב אויפגעפיהרט גאַנץ לייטיש, און איך בין פון איהם זעהר צופרידען געווען.

ווען ער האָט מיר בעצאָהלט פאַר אויס פאַר 2 וואָכען — דערצעהלט ווייטער די פרוי פעניגשטיין — האָב איך איהם געוואָלט איינמעלדען און געבעטען ביי איהם דעם פּאַס. קאָווערדא האָט אָבער ערקלערט, אַז ער איז געקומען בעלענען די עקזאַמענס און האָט אָפגעגעבען אַלע זיינע פערזענליכע דאָקומענטען אין אוניווערזיטעט. איך דערמאָן זיך איצט, אַז ער האָט מיר אפילו דעם נאָמען זיינעם נישט אָנגעגעבען. דער יונגערמאַן איז מיר אַזוי בעפעלען אַלס אָרענטליכער מענש, אַז עס איז מיר נישט איינגעפאַלען צו פרעגען זיין פולען נאָמען.

נאָך דער דאָזיגער ערקלערונג האָט די אויספאָרשונג געגומען זוכען דעם "פאַן קאָנסטאַנטי". מען איז באַלד דערגאַנגען, אַז דאָס איז דער אויפזעהער קאָנסטאַנטי שעפטשינסקי (ריבאקי 29). מיט איינינע יאָהר צוריק איז שעפטשינסקי געקומען פון רוסלאַנד און מיט אַ האַלב יאָהר צוריק איז ער אָנגעקומען אויף זיין איצטיגען פּאָסטען.

בעת'ן פערהער האָט שעפטשינסקי קאַטעגאָריש אָפּגעלייקענט, אַז ער זאָל האָבען קאָווערדאַ'ן רעקאָמענדירט דער פרוי פעניגשטיין. לויט זיינע ווייטער האָט ער איהם איננאַנצען נישט אָנגעהויבען צו קענען.

דער אויספאָרשונג-ריכטער סקאַזשינסקי איז דאַן אָוועק אין "פּאַוויאַק" צו רעדען מיט שעפטשינסקי'ן, כדי דורכצופיהרען אַ קאָנפראָנטאַציע מיט'ן מערדער.

פאַר דער קאָנפראָנטאַציע איז קאָווערדא פערהערט געוואָרען בעזונדער. בעת'ן פערהער האָט קאָווערדאַ ערקלערט, אַז שפּאַצירענדיג ביי דער דאַמפער-סטאַנציע, האָט ער זיך בעקענט מיט'ן "פאַן קאָנסטאַנטי" און דער לעצטער האָט איהם רעקאָמענדירט די וואוינונג פון דער בייגעל - הענדלערין פעניגשטיין.

ווען מען האָט קאָווערדאַ'ן געהייסען אָפּשילדערען ווי אַזוי דער "פאַן קאָנסטאַנטי" זעהט-אויס, האָט זיך דער מערדער אָנגעהויבען פּלאָנטערן.

באַלד דערנאָך איז פאָרגעקומען די קאָנפראָנטאַציע, און דאָ האָט זיך בעשטעטיגט דער חשד, אַז דער מערדער האָט זיך גאָרנישט געקאָנט מיט שעפטשינסקי'ן און ער האָט פאַר דער פרוי דערמאָנט כתם-אַזוי אַ נאָמען, וועלכען ער האָט אַ מנים געהערט. בכלל האָט קאָווערדאַ זיך אָנגעהויבען פּלאָנטערן, אויסמיידענדיג די ווייטערדיגע ענטפערס אויף די פראַגעס, ווי אַזוי ער האָט געטראָפען צו פעניגשטיין'ס וואוינונג.

ווער עס האָט, אַלזאָ, דעם מערדער אָנגעוויזען די פערוואָרפענע וואוינונג — איז דעריבער נאָך פערבליבען אַ סוד, וועלכען די מאַכט בעמיהט זיך אויפצוקלערען.

פערשטענדליך וועט דאָס ענטדעקען פון דער זאַך האָבען פאַר דער אויספאָרשונג אַ קאָלאָסאַלע בעדייטונג.

וועגען וואיסאוו'ס אפשטאמונג.

וו אַ ר ש אַ, 12 (טעלעפאָניש) אין אַ טייל צייטונגען פון דער רוסישער עמיגראַציע איז געווען אַ ידיעה, אַז וואָיקאָוו איז געווען אַ... ייד.

ס'ווערט דעריבער אָפיציעל אויפגעקלערט, אַז וואָיקאָוו איז געווען אַ כאָרוואַט. זיין פאָטער איז געווען אַ פּראָפעסאָר פון קלאַסישע שפּראַכען אין אַ רייה גימנאַזיעס. ער איז געקומען קיין רוסלאַנד פון אונגאַרן.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maja 16, Tel. 11-24
מינערליכע- אין קינדער - קראַנקהייטען
נעהמט אָן פון 6—7, זונטאָג פון 3—4.

נייע אַרעסטען פון רוסישע עמיגראַנטען.

ל ו צ ק, 12 (טעל.) די פּאָליצײ-מאַכט האָט דורכגעפיהרט ביז 60 רעוויזעס צווישען רוסישע עמיגראַנטען אויפ'ן גאַנצען שטח פון וואָהלינער קאַנט. עס זענען אַרעסטירט געוואָרען עטליכע צעהנדליג מענשען.

הינדענבורג זאָגט זיך אָפּ פון זיין אמט?

וו י ע ן, 12 (ספּ. טעל.) "נייע פריע פּרעסע" טיילט מיט פון בערלין, אַז אין די פּאָליטישע קרייזען שמועסט מען איצט שטאַרק וועגען הינדענבורג'ס פּלאַן זיך אָפּצוזאָגען פון'ם אַמט אַלס פּרעזידענט. דאָס זאָל געשעהן דעם 20. אָקטאָבער, אין דעם טאָג, ווען הינדענבורג ווערט אַלט 80 יאָהר.

טשעמבערלען און לעווין

בעקומען עהרען-בירגערשאַפט פון דער שטאָדט בערלין.

ב ע ר ל י ן, 12 (יט"אַ טעלעגראַם). אין ראַט-הויז איז פאָרגעקומען אַן אָפיציעלע אויפנאַהמע לכבוד טשעמבערלען און לעווין. אויף דער אויפנאַהמע זענען אָנוועזענד געווען די אָנגעזעהענסטע פּערזענליכקייטען פון דייטשלאַנד. דער בירגערמייסטער האָט ערקלערט, אַז אַ גאַס אין בערלין וועט אָנגערופען ווערען מיט'ן נאָמען "קאָלומביאַ" לויט'ן נאָמען פון דער לופט-שיף, מיט וועלכער זיי זענען בעקומען צופליהען. טשעמבערלען און לעווין האָבען אויך בעקומען דיפּלאָמען אַלס עהרען-בירגער פון דער שטאָדט בערלין.

אין די דייטשע יודישע ספּאָרט-קרייזען ווערט פאָרגעבריים אַרויסצוגעבען אַ ספּעציעלע אויסגאַבע וועגען לעווין און זיין פרוי און צוזאַמענהאַנג מיט איהר אָנקומען אַהער.

פון אַמסטערדאַם טיילט מען מיט, אַז די דאָרטיגע ציוניסטען האָבען בעשלאָסען איינצושרייבען לעווינען אין גאָלדענעם בוך פון "קרן קימת".

לינדבערג שוין צוריק אין וואשינגטאן

וו אַ ש י נ ג ט אָ ן, 12 (ספּ. טעל.) מיט דער שיף "מעמפיס" איז אַהער אָנגעקומען דער בעריהמטער לופט-פליהער, בעזיגער פון אַטלאַנטישען ים, לינדבערג. צו-ערשט האָט זיך מיט לינדבערג'ן בעגריסט זיין מוטער. שפּעטער האָט זיך מיט איהם בעגריסט דער פּרעזידענט קולידזש און דערנאָך איז לינדבערג אויפגענומען געוואָרען אויף אַ גרויס-אַרטיגען מאָהלצייט אין "ווייסען הויז".

די אַמעריקאַנישע געזעלשאַפט צו שטיצען די לופט-פליהעריי האָט פאָרגעלעגט לינדבערג'ן אַן אָנגאַזשאַמענט מיט אַ פּענסיע פון 100 טויזענד דאָלאַר אַ יאָהר.

נייע ערד-שמחים

פאַר יודישע קאָלאָניזאַציע אין אוקראַינע.

מ אָ ס ק ו ע, 12 (יט"אַ טעלעגראַפיש). דער אוקראַינישער קאָמיסאַריאַט פאַר פאָלקס-ווירטשאַפט איז אַרויסגעטראָטען מיט אַ פאָרשלאָג צו בעשטימען נייע ערד-שמחים פאַר דער יודישער קאָלאָניזאַציע, ווייל די ביז איצט בעשטימטע זענען צו ווייניג.

מעבעל
אין קוייף און פערקויף
דיוואַנעס, בעלצען, ניי מאַשינען, גאַרדעראָבען, סאָמאָוואַרען א. ז. וו. און צאָהלט די העכסטע פּרייזען
א. ווייצמאַן נאַראָוטאָוויטש 19 (דזיעלנאַ)
אין מעבעל-געוועלב, (פּריוואַט-וואוינונג שענקעוויטשאַ 29)
ביי מיר איז שטענדיג דאָ פאָרט. געניצטע מעבעל
און גוטען צושטאַנד צו פערקויפען. 1338

בּיליג און גוט!

ספּאָרט-וואַגען . . . . 58.— זל.
קינדער-בעט מיט ניקל און שאַטק. מאַטראַץ — 65.— "
אַמעריקאַנקע . . . . 30.— "
פאָדערט איבעראַל!
די גאַראַנטירטע פעדער-בעטען פון דער פירמע
"PALMA-PATENT"
לאָדז, פּאָלנאַצנאַ 24, טעל. 31-85.
הורט. פאַר רעעלקייט גאַראַנטירט. דעטייל.

שוינט אייער געלד!

און קויפט
שירמס און שטעקענס
נור אין דער שירם-ווערקשטעל פון
ס. פיינענבוים,
נאַראָטאָוויטש 19 (דזשעלנאַ)
ווייל אַהער קענט דאַרט קויפען מיט
25% ביליגער ווי איבעראַל. בעסטע אויספיהרונג.
בעמ. ס'ווערט אָנגענומען אַלע רעפּעראַטורן ווי אויך איבערציהען.

אין גאַנץ פּוילען און אויך שוין אין אויסלאַנד רעדט מען נאָר פון דער בעקוועמליכקייט און גוטסקייט פון די בעוואוסטע זומער לאַטשען

LEKKOCHÓD

14391 P. N.

גיט אַכטונג צו געבען אויפ'ן פּאַטענט-שטעמפּעל. צו בעקומען אין אַלע בעסערע שוך-געשעפטען.

הויפּט-פערקויף
י. אבראַמאָוויטש,
לאָדז, פּאָדרזשעטשנאַ 15.

פיש לעבעדיגע און טויטע
צו צוגענגליכע פּרייזען
עמפּפעהלט די צענטראַלע פיש-האַלע
ביי דער לודקע. 535

וחיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?
פרעגט לויט יעדער אין ביוראָ פּיעטריקאָווער 17?
ואמרת אליו, זאָלסטו איהם זאָגען
— אַז אין דעם ביוראָ —
17 פּעטריקאָווער 17
2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 53, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי בּיטעס לויט'ן אינסטאַנץ, קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטערט אין פּוילען, אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואַלאַניעס, רעקורסען, וועגען פּעסער און קאָמיסאַריאַט-רושאַנדו, ביטעס וועגען דירה אין אוישאָנד ראָזיעמטשי און אין אַלע פּאָליציי-בעצירקען, שותפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראָוניעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.
רעכט-קאָנסולענט י. מאַנגל,
פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 53
שנעל, רעעל און ביליג!

Czopki Hemorojdalne Gąseckiego
(מעט'ן העהנדעל) בעזייטיגען וועהטאַג, ברענונג, בייסעניש, פערקלענערן געשווירן.
עס פערקויפען די אַפּטייקען. 1462

LEKARZ-DENTYSTA—צאָהן-אַרצט
M. KARABANOW
זאַכאָדניאַ 31 (אין הויף) טעלעפאָן 59-09
היילט, פּלאָמבירט ציהט צעהן גאַנץ אָהן שמערצען, קינסטליכע צעהן אָהנע גומענס און רעפּעראַטורען ווערען שנעל און ביליג אויסגעפערטיגט.
נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 8 אין אָוענד. 1195
לעטשניצע פּרייזען. בעראַטונג אומזאָנסט.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר- און וועגערישע קראַנקהייטען, מאָגער-שוואַכע, רענטגען-שטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 6—9 אין אָוענד.

מאַסאַזש- און הייל-גימנאַסטיק-שולע און קאַבינעט
פון דר. מעד. ב. שמירגעלד
צעגעלניאַנאַ 6, טעל. 51-89
ריקענביינער-פערקרימונגען, פּאַראַליזען, נערווען-שמערצען, פּאָדאַגרע, רעומאַטיזם, שטיהל-פערשטאָפּונג, גינעקאָלאָגישע מאַסאַזשען, בעהאַנדלונג פון פיזיש שוואַכע קינדער (גרופּען). נאָך דעם ענדיגען די שולע, ווערט אַרויסגעגעבען אַ צייגניש.
עמפּפאַנג פון 8 ביז 5.

Dr. med.
W. Eychner
פרויען-קראַנקהייטען
און אַקושעריע
גדאַנסקער 11 טעל. 72-34
נעמט אָן אין דער לעטשניצע פּעטריקאָווער 294 פון 12—2
פּריוואַט אין דער היים פון 6-8 נאַ.

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-אַרצט
St. GELBERG
זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08
היילט גאַנץ פערגאַכלעסיגטע ציהן און מויל-קראַנקהייטען. צאָהן-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע צעהן. נעהמט אָן פון 9—12 פאַרמיטאָג און פון 3—7 אַ זייגער אָוענד. ביליגע פּרייזען. 1481

לאדז. 13. יוני 1927.

„נייער פאלקסבלאט"
לאדז. 13. יוני 1927.

ים"א
און רומעניען.

אונזער ים"א דארף בעקומען א שארפען פארוואורף פאר איהר לעצטער ידיעה פון רומעניען מכח דער יודענפריינדליכקייט פון נייעם פרעמיער פירשט סטירבי און מיניסטער לופו.

נישט דערפאר, ווייל מ'טאר נישט רעדען קיין גוט ווארט אויף דער יודענפרעסערישער מדינה, וואו די אנטיסעמיטישע עקסצעסען איז געווארען דער טאג-טעגליכער ברויט פון די „אינטעליגענטע" יוגענדליכע מאסען, און די רעגירונג וויל נישט און קען גארנישט טון געגען דעם. נישט דערפאר, ווייל אונז לוינט בעסער אונטערצוהאלטען אין דער עפענטליכקייט די פארשטעלונג וועגען כסדר'דיגע רדיפות און אנטאגאניזמען געגען אונז.

אדרבא, ס'איז שוין גענוג בעקאנט, ווי מיר זענען טיף דאנקבאר פאר אימלעכען מינדסטען שמייכעלע פון א שונא-ישראל, ווי מיר פרייען זיך אפילו פונ'ם שוואכסטען שאטען פון האפענונג אויף בעסערע צייטען, וואס בעווייזט זיך אונז אין די לענדער, וואו מיר ווערען גניאגט און געפלאגט.

און מ'וואלט אונז באמת געפרייט, ווען ס'וואלטען אויך אין רומעניען א בלאז געטון לויערע ווינטעלעך און ס'וואלט זיך געשאפען אן'אויסזיכט אויף בעסערע צייטען.

אבער צי קען מען בעגרינדען א פאליטישע אריענטאציע פון א לאנד אויפ'ן פאקט, וואס דער פרעמיער-מיניסטער האט געשעפטליכע בעציהונגען מיט יודען? צי ווייס נישט די ים"א, אז אויך קארפאנטי און וויטאס האבען פערזענליך מיט יודען די בעסטע בעציהונגען און אז דער בעוואוסטער צורר-היהודים איגנאטיעוו, דער מחבר פון די טרויעריגע געזעצען פון 3 מאי, האט געלעבט אין די בעסטע בעציהונגען מיט'ן פאטער פון אחד העם און מיט אנדערע „זיינע" יודלעך? צי איז עס נישט א פערברעכען, א נאציאנאלער פערברעכען צו שאפען פאר דעם יודענפרעסערישען רומעניען א גוטע שמועה אין דער עפענטליכקייט בלויז אויפ'ן יסוד פון אזעלכע נישטיגע בבא-מעשות?

און צי פערשטעהט נישט די ים"א, אז אפילו ווען די גאנצע רעגירונג וואלט בעשטאנען פון הוילע יודאפילען, בעדייט עס נאך אויך נישט קיין זיכערקייט, אז די לאגע האט זיך געבעסערט, ווייל אין רומעניען ווערט די פאליטיק בעפיהרט נישט דורך דער רעגירונג, נאר דורכ'ן פאלק, דורך די פארטייען, דורכ'ן פארלאמענט.

נאר אן'עפענטליכע דעקלאראציע פון דער רעגירונג און פארלאמענט, וועלכער זאל אט די דעקלאראציע בעשטעטיגען, וואלט געקענט דינען פאר א באזיס צו א נייער ווענדונג אין דער רומענישער פאליטיק. די שטימונגס-מאכעריי אבער פון דער ים"א איז א אומבעגרינדעטע, פשוט א פאלשע.

מיר ווילען איהר נישט חושד זיין אין טרייבען פאליטיק אין א געוויסער ריכטונג... אבער פאר'ן פאקט גופא פערדינט אלעמאלס די יודישע טעלעגראף-אגענטור א פארוואורף.

פ. כ.

אין מאמענט פון פאליטישען כאאס
עפענט זיך היינט די סעסיע פון פעלקער-ליגע-ראט.

היינט קומט זיך צוזאמען אין גענף די 45. זיצונג פון פעלקער-ליגע-ראט. פאר דער צייט, וואס די זיצונגען פון דער העכסטער פאליטישער אינסטאנץ קומען פאר, האט זיך שוין אויסגעארבייט א מאדוס פאר. דער טעטיגקייט פון די מלוכה מענער, וואס קומען זיך דא צונויף: אויף די אפיציעלע זיצונגען ווערען געהאלטען רעדעס, אפט זעהר שעהנע און אויף די האלב-פריוואטע באנקעטען און אוועטען ווערען אפגעשלאסען די אלע גרויסע אפמאכען, מיט וועלכע ס'רעכענט זיך שפעטער, ווילענדיג און נישט-ווילענדיג, די גאנצע וועלט.

היינטיגס מאל קומט זיך צוזאמען דער פעלקער-ליגע-ראט אין א צייט פון אן'אנגעשטרענגטער שטימונג, אין א צייט, ווען מ'ווארט יעדען טאג אב, צי ס'האט זיך שוין אנגעהויבען און אויב נישט – ווען וועט זיך עס אנהויבען...

די הויפט-סבה, וואס שאפט די דאזיגע נערוועזע שטימונג איז נאטירליך דער ענגליש סאוויעטישער קאנפליקט. אלע נייע פאליטישע קאמבינאציעס דרעהען זיך ארום דעם דאזיגען סכסוך, הגם אפיציעל און פארמעל ווערט דער דאזיגער קאנפליקט אויף דער טאגע-ארדנונג נישט קומען.

אבער אלע, וואס האבען צו איהם א דירעקטע אדער אומדירעקטע שייכות, ווילען דעם דאזיגען קאנפליקט אויסנוצען פאר זיך דורך אויספרעסען פערשידענע קאנצעסיעס. און אט פיהרט שוין טאקי דייטשלאנד אונטערהאנדלונגען, (נאטירליך דערווייל נישט אפיציעל) וועגען עוואקואירען דעם רהיין-געביט, און אויב נישט אינגאנצען עוואקואירען, איז ווייניגסטענס פארקלענערן די אקופאציע-חילות. אין דייטשלאנד ווייס מען מוזען נאכגעבען, ווייל קיינער וועט דאך נישט ווילען מיט גוואלד שטויסען דייטשלאנד אין די סאוויעטישע ארעמס, בפרט ווען טשיטשערין עפענט זיי אויף אזוי ברייט. אמת, די אלגעמיינע דייטשע אויסערן-פאליטיק ריכטעט זיך אויף רוסלאנד, אבער טראץ דעם, און אפשר טאקי דווקא דערפאר, וועט מען אין גענף ווילען אפהאלטען דייטשלאנד פון א גרעסערער דערנעהנטערונג מיט די סאוויעטען און מ'וועט דערפאר בעצאהלען.

ענגלאנד, וועלכע איז די הויפט-דעהזאגערין אין דער פעלקער-ליגע, האט א פערדרעהטען קאפ אין אלע עקען וועלט, און כמעט איבעראל – צי אין כינא, צי אין עגיפטען, צי אין איהרע קאלאניעס, טרעפט זי זיך צוזאמען דירעקט, אדער אומדירעקט מיט די סאוויעטען, אדער מיט זייערע איינפלוסען און זי איז שטארק פעראינטערעסירט, נישט צו דערלאזען צו א ווייטערער און מעהר ענגערער דערנעהנטערונג פון די סאוויעטען מיט דייטשלאנד.

דייטשלאנד ווייסט עס און נוצט עס אויס. איהרע אפעטיטען וואקסען, און זענען אפהענגיג פון דער אפשאצונג. בעת די רעכטע פערמעסטען זיך ברייט און שטעלען גרויסע פאדערונגען, האנדעלט דער איצטיגער אויסערן מיניסטער שטרעזעמאן זעהר פארזיכטיג. ער הייסט, אז די דייטשע שטרעבונג צו בעקומען אן'ארט אין דער מאנדאטען-קאמיסיע פון דער פעלקער-ליגע וועט זיך אנטרעפען אויף א דעצידירטער געגנערשאפט פון ענגלאנד און פראנקרייך, ביידע הויפט-מאוחזים, און אויף דער קאנקורענץ פון איטאליען, וועלכע זוכט דעם ארט פאר זיך. שטרעזעמאן זאגט זיך אבער פון דער פאדערונג נישט אפ און טרעט אויף זעהר פארזיכטיג, אונטערהאנדלענדיג היינט מיט טשיטשערינען און מארגען מיט טשעמבערלען, אדער בריאנען.

ס'קאכט אויך איצט'ן באלקאנישען קעסעל. אנגעהויבען האט עס זיך פון דעם, וואס די אלבאנישע רעגירונג האט ארעסטירט דעם יוגאסלאווישען איבערזעצער (דאלמעטשער) אין טיראן. יוגאסלאוויען האט איבערגעריסען די דיפלאמאטישע בעציהונגען מיט אלבאניען, אבער הינטער אלבאניען שטעהט דאס פאשיסטישע איטאליען, וועלכע קוקט שוין לאנג אונרוהיג אויף'ן אויסגעוואקסענעם יוגאסלאוויען, און מיר געפינען זיך דעריבער פאר אן'אויפברוך.

צי וועט די פעלקער-ליגע קענען לעזען דעם קאנפליקט? פון דעם הענגט אפ איהר אויטאריטעט.

ענגלאנד און פראנקרייך האבען נישט קיין אינטערעס אין דעם, אז ס'זאל איצט אויסברעכען א בעוואפענטער קאנפליקט. און דער סכסוך וועט דערווייל ווארשיינליך אויסגעגליכען ווערען, אבער ווער-ווייסט – צי אויף לאנג.

אויף די ארבייטען פון דער פעלקער-ליגע וועט זיך אויך אפרופען דער פאליטישער קריזיס אין רומעניען. דארט קומט איצט ווידער צום רודער בראטיאנו, וועלכער איז שוין זייט א יאהר ארויס פון דער פאליטישער טריבונע.

דער פעלקער-ליגע ראט וועט אויך דארפען צו ענטשיידען א רייה פראגען, וואס זענען נוגע פוילען. דא וועט קומען צו דער ענטשיידונג וועגען א רייה אנקלאגעס מצד דאנציג, דער קאנפליקט וועגען די שולען פאר דער דייטשער בעפעלקערונג אין אויבער-שלעזיען און וועגען די דייטשע מזרח-פעסטונגען.

איבערהויפט קומט זיך צוזאמען דער אינטערנאציאנאלער גערעכטיגקייטס טריבונאל. אויף זיין איצטיגער סעסיע וועט בעהאנדעלט ווערען דער קאנפליקט צווישען פוילען און דייטשלאנד וועגען בעצאהלען פאר כארזשאוו. די דייטשען האבען פערקלאגט פוילען, אז זי זאל בעצאהלען פאר די פאבריקען אין כארזשאוו. פוילען האט נישט אנערקענט, אז די פראגע אונטערליגט דער קאמפעטענץ פון טריבונאל. פאריאהרען האט דער טריבונאל איינגעזעהן, אז דאס איבערנעהמען כארזשאוו אין פוילישען בעזיץ איז נישט אין הסכם מיט דער גענפער קאנווענץ וועגען אויבער-שלעזיען.

איצט דארף דער טריבונאל אנערקענען צי אין זיין קאמפעטענץ איז געווען צו בעהאנדלען די דאזיגע פראגע, און עווענטועל אננעהמען ווייטערדיגע בעשלוסען.

ווי ס'איז צו זעהען איז פאר אונזער דעלעגאציע, א חוץ די אלגעמיינע פראגען, פארהאן זיך מיט וואס צו בעשעפטיגען אויף דער סעסיע פון דעם פעלקער-ליגע-ראט, וועלכע עפענט זיך היינט אין גענף.

שין.

פעטליורא'ס לעצטע נאכט אין אוקראינא.
געשריבען פון איינעם, וועלכער האט אליין בייגעוואוינט די אלע פאסירונגען

א ווינטער אקטאבער-פרימארגען אין 1919...

דאס שטעטעל ג. האט זיך צוגעפוילעט צום ברעג פון סלוטש און דרעמעלט שטיל און רואיג.

ס'איז באלד ביי א זייגער.

בו-ו-ום! – דערהערט זיך מיט אמאל א שווערער קלאפ, ווי א ווייטער דונער.

א צווייט מאל... א דריט מאל.

די גאסען ווערען לעבעדיג, אנגעפילט מיט פויערים. דערשראקענע פנימער בעווייזען זיך ביי די פענסטער פון די יודישע הייזער.

אין צוויי שעה'ען ארום פארט אריין אין ג. א גרופע פון פעטליורא'ס רייטער און שטעלט זיך אפ ביי דער „וואלאסט"

פון דעם הויז פון דער „וואלאסט" לויפט ארויס א הויכער פויער מיט א גרויסער שווארצע האר, ווי ביי א קאצאפ, און א ברייטער פירקאנטיגער בארד.

– „פרייט צו א פלאץ פאר אונזערע פערד! געפינט א וואוינונג פאר אונזער שטאב אין דעם „באטקא" (פעטליורא), – בעפעלט קורץ און שטרענג דער הויפט פון דער גרופע און טוט א קער צוריק דעם פערד. די רייטער פאלגען איהם לאנגזאם נאך און פערלאזען דאס שטעטעל.

נאך זייער שפאלען זיך אין די פוילע טריט פון די פערד, קען מען זעהן אז זיי זענען מיד און אויסגעמאטערט.

*

פיר א זייגער בעווייזט זיך שוין דער גאנצער פעטליורישער חיל, און ביסלעכווייז, קוקענדיג אויף איהם, ווערען די איינוואוינער בערואיקט, און זייער שרעק ווערט איינגעשטילט.

אזא ארמיי קען שוין קיין פאגראמען נישט מאכען. זי טראגט אליין אויף זיך די שפורען פון דעם גרעסטען פאגראם. נישט קיין מיליטער אין דעם נאציאנאלען זין פון דעם ווארט איז אריינגעפאנגען אין ג., נאר א הילפלאזער המון פון קראנקע און הונגעריקע.

א גאנצען הערבסט האט פעטליורא געלאפט די שרעקליכסטע מפלות פון די באלשעוויקעס.

אין פערלויף פון די לעצטע מאנאטען איז זיין ארמיי געווען ארומגערינגעלט פון אלע זייטען, ווי אין אייזערנע צוואנגען. די אומ'ברחמנות'דיגע עפידעמיע פון טיפוס איז געווען דער לעצטער קלאפ, וועלכער האט אינגאנצען געמאכט א תל פון זיי.

איצט האבען זיך די רעשטען פון דער ארמיי אין א פאניק א לאז געטאן צו דער פוילישער גרעניץ, וועלכע האט זיך געפונען אכט ווארסט פון ג., האפענדיג צו געפינען דארט פאר זיך א מקום מקלט.

צום סוף טאג האט דאס שטעטעל אויסגעקוקט ווי א משונה'דיגער לאגער אדער אן'ענדלאזער לאזארעט. פון די הייזער, וועלכע זענען ביז'ן לעצטען ווינקל אנגעפילט געווען מיט קראנקע, האבען זיך געטראגען געשרייען און קרעכצען.

ס'האט געהערשט א שרעקליכער כאאס.

*

אין דערזעלבער צייט איז ביי א רונדען טיש געזעסען ארומגערינגעלט פון זיינע חברים דער העלד פון דעם כאאס סעמיאן פעטליורא.

ער האט זיך געווענדעט צו די פאליאקען מיט א ביטע דורכצולאזען קיין פוילען די רעשטען פון זיין מיליטער. און איצט, ווארטענדיג אויף אן'ענטפער האבען עס זיך זיינע בעהעלפער פערבראכט פרייליך די צייט ביי א זאטען מאלצייט. אויף א לאנגען טיש האט געזידט א „סאמאווער". געבראטענע וואורשט איז געלעגען אין די טעלער. ס'האט אויך נישט געפעלט קיין ביר און בראנפען.

אין צימער פלעגט יעדע מינוט אריינגעהן דער בעל הבית פון הויז, א חשוב פערזארגטער יוד. ער פלעגט אדער אוועקשטעלען עפעס אדער צונעמען פון טיש. ס'האט אויך אריינגעקוקט א פאר מאל די בעל הבית'טע, א לעבעדיגע, נאר אביסעל א צושראקענע יודענע.

איינמאל האט פעטליורא זיך געווענדעט צו איהר און א פרעג געטון:

„און דו באבקע, קענסט פעטליורען?"

די אלטיטשקע האט זיך פערלארען און האט געענטפערט, אז זי קען איהם נישט אין פנים, אבער זי האט זיך א סך אנגעהערט וועגען איהם.

„א גוי טראף, אקארשט, ווער פון אונז איז פעטליורא?" האט זיך דער אטאמאן צוגעשפעט צו איהר. די אלטיטשקע האט זיך אינגאנצען צוטומעלט און האט אנגעוויזען אויף אן'אפיציר מיט בארבארישע וואנצעס און מיט א מערקווירדיגע חיה'שען אויסדרוק אויפ'ן פנים. אלע האבען זיך פונאנדערגעלאכט. פעטליורא האט אויך געלאכט, און האט זיך אפילו נישט בעליידיגט, וואס די יודענע האט אזא פארשטעלונג וועגען איהם

די „באטקעס" זענען געווען אין א גוטער שטימונג. דארטען, אויפ'ן גאס, און אין די ארומיגע הייזער האט שוין געהאלטען ביי א ריכטיגען סוף פון זייער גאנצער מערדערליכער אוואנטיורע, אבער דער בראנפען האט זיי די קעפ צוהיצט.

זיי האבען געשוואוירען, אז זיי וועלען קעמפען ביז טויט פאר דער „זעלבסטשטענדיגער אוקראינע". זיי האבען געשריען וועגען בלוטיגער נקמה קעגען אלע שונאים פון קריסטענטום.

פעטליורא אליין האט געהאלטען א רעדע וועגען זשידעס, מאסקאליעס און דעם הייליגען פאטערלאנד... שפעט ביינאכט איז פון די פאליאקען אנגעקומען אן'ענטפער אויף פעטליורא'ס בריוו. זיי האבען געלאזט וויסען, אז זיי ענטזאגען זיך אריינצולאזען אויף זייער טעריטאריע די אוקראינער, מורא-האבענדיג פאר דער פערשפרייטונג פון דעם טיפוס-עפידעמיע.

*

אין דער זעלבער נאכט האט זיך איבער די פערווארפענע גאסען פון דער שטעטעל געטראגען א פראסטער פויערשער וואגען.

אויף דינע ברעטער אן שטרוי איז געזעסען אן'אלטע פויערטע איינגעוויקעלט אין אן'ארימער פאטשיילע.

די פויערטע איז געווען נישט קיין אנ'דערער ווי פעטליורא אליין, וועלכער האט זיך איבערגעטון אין א ווייבערשען מלבוש, כדי צו ענטלויפען אומבעמערקט פערהייט פון זיינע אייגענע חברים.

דער נעכטיגער אוואנטוריסט, וועלכער האט בעקאמאנדעוועט איבער א גאנצער ארמיי און האט געחלומ'ט צו ווערען א הערשער איבער אוקראינע – האט זיך, ווי א פייגלינג, גע'גנב'עט איבער דער פוילישער גרעניץ. ענטלויפען אפען איז געווען געפעהרליך. די בעפעלקערונג איז געווען פיינדליך. און די אייגענע מענשען זענען געווען שרעקליך אויפגעבראכט געגען איהם.

א גלח פון שטעטעל האט געבראכט א פאריקמאכער, וועלכער האט פעטליורא'ן אפגעשוירען די וואנצעס, און האט פאר איהם געקריגען א קלייד פון א פויערטע, און פערד.

אין איין פלאץ איז פעטליורע'ס וואגען ארומגערינגעלט געווארען פון עטליכע פעטליוראווצעס, וועלכע האבען ארומגעטאפט דעם גאנצען וואגען, און נישט געפינענדיג קיין עסענווארג, זענען זיי אוועקגעגאנגען מיט זידלעריי. אויב זיי וואלטען געוואוסט ווער די „פויערטע" איז, טא ווער ווייס, צי וואלט א שפיז פון פעטליורא'ס אנ'אייגענעם סאלדאט נישט געטון דאס זעלבע, וואס פיל שפעטער האט געטון שווארצבארד'ס קויל?..

הינטער'ן שטעטעל האט זיך דער וואגען שנעל א לאז געטון איבער'ן גלייכען וועג און איז באלד פערשוואונדען אין דער כמורער ווייטקייט פון דער אקטאבער-נאכט..

אין דער דאזיגער נאכט האט זיך פערענדיגט די גאנצע אוואנטורע פון פעטליורע'ן, וועלכע האט פערזייט אוקראינע מיט בלוט און טרערען, און איז געווארען פאר אונז, יודען, איינע פון די גרויזאמסטע טראגעדיעס אין אונזער געשיכטע.

ט. רעזניק

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02
אינערליכע קראנקהייטען, ספעצ. פאר לונגען- און הארץ-קראנקהייטען, בעשטראלונגען אין קינסטליכע בערג-זון.
נעמט אן פון 3—4 נאכמיטאג און פון 4—5 דער לעטשניצע „האלקא".

Dr. St. HEINRICH
ספעצ. פאר קינדער- און אינערן-קראנקהייטען.
פאמארסקא 10, טעל. 47-67
עמפפאנגט פון 4 ביז 6 נאכמיטאג, אויך אין זשאכאוויק אין דער
Willa Sokołowskiego
obok dworca.

13 זונטאָג יוני
סיון תרפ"ז

יוני
זון-אויפגאַנג 3.41
זון-אונטערגאַנג 7,25
לענג פון טאָג 14, 12

ציקליסטען-וועט-לויף אויף די פּריזען פון נייעם „פאָלקסבלאַט“.

די נעכטיגע ציקליסטען-געיעגען פון „מכבי“.

(—) די גרויסע ציקליסטען-געיעגען, וואָס זענען נעכטען איינגעאָרדנעט געוואָרען אויפ'ן שאָסע כאָיני—זשגאָוו—רודאַ דורך דער ציקליסטען-סעקציע פון דעם פאַראייניגטען ספּאָרט- און טורן-פאַראיין „מכבי“ זענען אויסגעפאַלען זעהר אימפּאָזאַנט.

דאָס איז געווען דאָס ערשטע מאָל ווען די יודישע ציקליסטען האָבן אונטערגענומען אַן'אימפּרעזע אויף אייגענע האַנד און נישט נאָכגעשלעפּט זיך נאָך אַנדערע. דעם דאָזיגען שטהנעם פּרוב, וועלכער האָט זיך אַזוי איינגעגעבען איז צו פאַרדאַנקען דעם ענערגישען קאַפּיטאַן פון דער ציקליסטען-סעקציע ה' שטראַוס.

8 אינדערפריה האָבן זיך אין לאָקאַל פון „מכבי“ פּאָלודניאָוואַ 11 פאַרזאַמעלט די פאַרוואַלטונגס-מיטגלידער פון „מכבי“ ד״ר קראַוס, נראַווע, קאָראַפּאָווסקי, שולזינגער, קריגער און לובאַשיצקי. די מיטגלידער פון דער ציקליסטען-סעקציע, דער אָרקעסטער פון „מכבי“, פרעסע-פאָרשטעהער, אַ דאָקטאָר און סאַניטאַר פון „לינת-הצדק“ און אַ רייה געסט. צווישען די געסט איז אויך געווען דער באַקאַנטער ספּאָרטסמאַן און פוטבאָל-ריכטער ה' בראַניסלאַוו דאַנציגער.

אַלע אָנוועזענדע זענען מיט אויטאָס, דעקאָרירט מיט ווייס-בלויע פאָהנדלעך אַוועקגעפאָהרען צום סטאַרט, וועלכער האָט זיך געפונען ביים סוף פון זשגאָוורסקע.

9 אַ זייגער איז שוין ביים סטאַרט געווען אַ גרויסער עולם צושויער און די ציקליסטען, וועלכע האָבן זיך איינגעשריבען צו די פאַרשידענע לויפען.

דער ערשטער לויף איז געווען אויף 25 קילאָמעטער. דער דאָזיגער לויף האָט זיך גלענצענד איינגעגעבען. צו דעם דאָזיגען לאַנג-דיסטאַנציגען לויף האָבן זיך געשטעלט 7 ציקליסטען. נאָך 41 מינוט מיט 48 סעקונדען איז צום ציל דער ערשטער אָנגעקומען ביסקופּסקי פון „פ.ט.צ.“ („פּאַביאַניצער ציקליסטען-געזעלשאַפט“); צווייטער — כיטראַנסקי „שטורם“ 41 מינוט מיט 49 סעקונדען; דער דריטער פראַהם „פּאָגאָן“ 42 מינוט מיט 30 סעקונדען.

אין צווייטען לויף פאַר די מיטגלידער פון „מכבי“ 15 קילאָמעטער האָבן געוואונען: גליקשטיין 26 מינוט און 58 סעק., סאַלניק און רעכטמאַן.

3-טער לויף פאַר אָרגאַניזירטע ציקליסטען: ערשטער-טשערביאַן „פ.ט.צ.“ צווייטער-קלימטשעווסקי „פ.ט.צ.“, דריטער-איזשיקאָווסקי „הציגאַל“.

4-טער לויף פאַר טוריסטען: ערשטער-גאַלענצקי „פ.ט.צ.“, צווייטער — כיטראַנסקי „שטורם“, דריטער-איזשיקאָווסקי „הציגאַל“.

אַ באַזונדערן אינטערעס האָט אַרויסגערופען דער וועט-לויף, אויף די פּריזען פון רעדאַקציע „נייער פאָלקסבלאַט“.

צו דעם דאָזיגען לויף האָבן זיך פאַרשריבען די גרעסטע צאָהל ציקליסטען.

דעם ערשטען פּריז, אַ גרויסען זשעטאָן מיט אַן'ענטשפּרעכענדער אויפשריפט האָט געוואונען דער יודישער מיטגליד פון „אוניאָן“ מיהלשטיין, צווייטער פּריז — גליקשטיין „מכבי“, דריטער פּריז-ווייטעלזאָן „מכבי“.

נאָך אַלע לויפען זענען אַלע ציקליסטען מיט די איינגעלאַדענע געסט אַוועקגעפאָהרען קיין רודאַ, וואו ס'זענען פאַנאַנדערגעטיילט געוואָרען די פּריזען. די באַלוינונגען פון „מכבי“ האָט פונאַנדערגעטיילט ה' שטראַוס.

דער פאָרשטעהער פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ האָט פונאַנדערגעטיילט די פּריזען פון דער רעדאַקציע און געוואונשען די יונגע יודישע ספּאָרטסלייט גליק אין זייער ווייטערדיגער פּיאָנערען-אַרבייט.

די מיטגלידער פון דער ציקליסטען-סעקציע האָבן נאָכדעם פרעהליך פאַרברענגט ביז'ן אָוונט.

בעת דער גאַנצער אימפּרעזע האָט צוגעשפּילט דער נייער אָרקעסטער פון „מכבי“.

פּאָבאָר.

אין דער קאָמיסיע נומער 1 (טראַנגוטאַ 10) דאַרפען זיך שטעלען:

יאָהרגאַנג 1906

פירטער פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט.

היינט, מאָנטאָג, ד. 13 יוני — L. K.

Ł. M.

דינסטאָג-S R. P. O. N. ביז So

אין דער קאָמיסיע נומער 2 (וואַקאָנטנאַ 82).

יאָהרגאַנג 1906

דרייצענטער פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט.

היינט, מאָנטאָג, דעם 13 יוני—J. l.

Ł L. K.

דינסטאָג — R. P. O. N. M.

קיין נאָמענטליכע אויפפאָדערונגען וועלען נישט געשיקט ווערען. די קאָמיסיעס הויבען אָן זייער טעטיגקייט פּונקט 8 אַ זייגער אין דער פריה.

ביטעס וועגען אָדראָטשעניעס דאַרפען אַריינגעטראָגען ווערען אין רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט צוזאַמען מיט די דאָקומענטען, וועלכע שטעלען פעסט דאָס רעכט צו גענויסען פון אָדראָטשעניעס, שפּעטסטענס אַ טאָג פאַר'ן טערמין, ווי מ'דאַרף זיך שטעלען צו דער פּאָבאָר-קאָמיסיע.

ביטעס וועגן אָנערקענען אַנדערהאַלבען יאָהריגע דינסט-צייט דאַרפען אַריינגעטראָגען אין רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט די דאָזיגע פּאָבאָרעווע, וועלכע באַזיצען נישט קיין רעכט אויף ווייטערדיגע אָדראָטשעניעס, אָדער ווילען היי-יאָהר נישט גענויסען פון אָפּלייגען דאָס מיליטער-דינסט.

נעכטיגע פייערונגען פון „קאָאָפּעראַטיוון-טאָג“

מיטינגען, פאַרלעזונגען, אַקאַדעמיעס און מאַרש איבער די הויפּט-גאַסן

צום „קאָאָפּעראַטיוון טאָג“ האָט מען זיך געגרייט אין לאָדז שוין פון אַ וואָך צייט. די צענטראַלע פון די אַרבייטער-קאָאָפּעראַטיוון האָט פונאַנדערגעקלעבט אויפרופען איבער דער שטאָט, און אין אַלע קאָאָפּעראַטיוון און אַרבייטער-אינסטיטוציעס. אין די אויפרופען איז די באַפעלקערונג גערופען געוואָרען צו פייערן דעם אינטערנאַציאָנאַלען יום טוב פון דער קאָאָפּעראַציע און צו פאַרשרייבען זיך אַלס מיטגלידער אין די קאָאָפּעראַטיוון.

נעכטען זענען אין פאַרשידענע ערטער איינגעאָרדנעט געוואָרען מיטינגען, וואו ס'איז פּראָפּאַגאַנדירט געוואָרען דער קאָאָפּעראַטיווער געדאַנק.

נאָכדעם האָבן זיך פאָרמירט צוגען, וועלכע זענען פון באַלוטער פּלאַץ, פון אָגראָדאָווע, ווידזעוו, קשענזשי מלין א. אַנד. זיך צוזאַמענגעקומען צו שייבלערס מאַרק, וואו ס'איז פאָרגעקומען אַן'אַלגעמיינער מיטינג.

פון דאָרט האָט זיך פאָרמירט אַן'אַלגעמיינער צוג, וועלכער איז אונטער די קלאַנגען פון די אָרקעסטערס מיט די קאָאָפּעראַטיווע פאָהנען געגאַנגען דורך גלובנאַ און פּעטריקאָווער צום פרייהייטס-פּלאַץ. אויף אַ ספּעציעל איינגעאָרדנעטער טריבינע זענען אַרויסגעטרעטען מיט רעדעס וויצע-פּרעזידענט וויאָיעוואָדזקי, ה. וואָלטשאַק און וויצע-פּרעזעס פון שטאָט-ראַט וואָלטשינסקי. דער אָרקעסטער האָט אָפּגעשפּילט דעם קאָאָפּעראַטיוון הימן און דער צוג איז פאַנאַנדערגעלאָזט געוואָרען.

אין אָוונט איז אין פילהאַרמאָניע פאָרגעקומען אַ פייערליכע אַקאַדעמיע מיט אַ פאַרשידענאַרטיגען מוזיקאַלישען פּראָגראַם. איבער'ן שטאָט איז אַרומגעפאָהרען אַ רעקלאַמע וואָגען מיט פּלאַקאַטען פון דער קאָאָפּעראַטיווער זייף-פאַבריק, וואָס האָט פאַראַיאָהרען אויסגעאַרבייט 895,000 שטיק זייף, און פון בעקעריי א. א.

די יודישע אַרבייטער האָבן זיך אויך באַטייליגט אין דער פייערונג פונם קאָאָפּעראַטיוון טאָג. שבת אין אָוונט איז פאָרגעקומען אַ פאַרזאַמלונג פון די מיטגלידער פון קאָאָפּעראַטיוו „העמער“. אויף דער פאַרזאַמלונג זענען מיט רעפעראַטען אַרויסגעטראָטען ראַטמאַן האַלענדערסקי און ה' מ. פעדער, וועלכע האָבן אויפגעקלערט די באַדייטונג פון דער קאָאָפּעראַציע און איהר ענטוויקלונג אין פאַרשידענע לענדער בפרט אין פּוילען און אין פּאַלעסטינאַ. די רעפעראַטען זענען באַגלייט געוואָרען מיט ליכט-בילדער.

נעכטען אינדערפריה האָט זיך אין דעם אַלגעמיינעם צוג און אין דער אַקאַדעמיע אויך באַטייליגט דער קאָאָפּעראַטיוו „העמער“ מיט אַ פאָהן און אָרקעסטער מיט יודיש-פּוילישע אויפשריפטען.

אויך די יודישע בירגערליכע קאָאָפּעראַטיוון האָבן נעכטען געפייערט דעם קאָאָפּעראַטיוון טאָג. די קאָאָפּעראַטיווע בענק, דיסקאָנטאָ באַנק (פּעטריקאָווער 43), די האַנדווערקער-באַנק (פּאָלודניאָוואַ 4) און די קליינהענדלער באַנק (אָגראָדאָוואַ 10) האָבן איינגעאָרדנעט אַ געמיינזאַמע אַקאַדעמיע אין לאָקאַל פון צענטראַלען האַנדווערקער-פאַרבאַנד (פּאָלודניאָוואַ 4).

אויף דער אַקאַדעמיע זענען אַרויסגעטראָטען לאַווניק יאָעל, דירעקטאָר פערעלשטיין, דירעקטאָר אָרדינאַנס, דאָזאָר י. ראָזענבערג, וועלכע האָבן אויפגעקלערט די באַדייטונג פון דער קאָאָפּעראַציע פאַר יודען און גערופען אַריינצוטרעטען אין די קאָאָפּעראַטיווע אינסטיטוציעס און צו שטיצען זיי.

אויך די באַנק פאַר דער אַרבייטענדער אינטעליגענץ האָט איינגעאָרדנעט אַ פאַרזאַמלונג וועגען דער באַדייטונג פון דער קאָאָפּעראַציע פאַר יודען.

ברויט

מוז זיין ריין און היגיעניש.

(ס) לויט דער איניציאַטיוו פון סאַניטאַר-אינספּעקטאָר סטאַזשינסקי האָט אַ ספּעציעלע קאָמיסיע אָנגעהויבען אַדורכפיהרען די קאָנטראָלע אין די בעקערייען און אין די געוועלבער מיט געבעקס, אין אַ גאַנצער רייה בעקערייען זענען די סאַניטאַרע פאָרשריפטען נישט אָפּגעהיט, ס'פעהלען שאַפקעס אויף די פענסטער. די אָפּגוסען זענען נישט צוגעדעקט א.א.וו.

אַ געביידע

פאַר דער לאָדזשער סטאַראָסטווע.

(—) לויט'ן פאַרשלאַג פון סטאַראָסטע מ' רזשעווסקי איז די קרייז אָפּטיילונג פון לאָדזשער סיימיק אַרויסגעטראָטען צו דער מאַכט וועגען באַשטעטיגען אַ אינוועסטיציע-שטייער אויף אויסצובויען אַ געביידע פאַר דער לאָדזשער סטאַראָסטווע, אין דער נייער געביידע וועט וואַרשיינליך אויסגעבויט ווערען אויף דער עק שטאָט זאָלען זיך אויך געפינען וואוינונגען פאַר די באַאַמטע.

אין די אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(מ) היינט ביינאַכט דיזשורירען די פאָלגענדע אַפּטייקען: מ. ליפּעץ (פּיעטרקאָווער 193) ע. מילער (פּיעטרקאָווער 46), ח. גראָשקאָווסקי (קאָנסטאַנטינער 17), ק. באַרטנער (ציגעל גאַס 64), ח. ניעוויאַראָווסקי (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 37), ס. יאַנקעלעוויטש (אַלטער מאַרק 9).

Dr. Z. Rakowski
ספּעציאַליסט פאַר אויערן-, נאָז, האַלז- און לונגען-קראַנקהייטען.
קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9 טעלעפאָן 27-81
שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און נ.מ. פון 2—3

די געזונד-הייט-וואָך פון „טאָז“.

די נעכטיגע אַקאַדעמיע אין פילהאַרמאָניע.

(—) נעכטען פאָרמיטאָג איז אין „פילהאַרמאָניע“ פאָרגעקומען די פייערליכע אַקאַדעמיע פון „טאָז“ מיט וועלכער ס'האָט זיך אָנגעהויבען די געזונדהייט-וואָך, אין לאָדז.

די אַקאַדעמיע האָט געעפענט ד״ר גאָלדמאַן, וועלכער האָט אויפגעקלערט די אויפגאַבען פון געזעלשאַפט „טאָז“ דערצעהלט וועגען איהרע פאַרדינסטען און לייסטונגען און גערופען צו פּאָפּולאַריזירען די געזעלשאַפט צווישען דער יודישער באַפעלקערונג. נאָכדעם האָט דער באַקאַנטער וויאָלין-קינסטלער ה' פרידבערג אויסגעפיהרט עטליכע נומערן און ד״ר שיפּמאַן האָט געהאַלטען אַ רעדע אין פּויליש, וועגען די נייע אויפגאַבען, וואָס דער „טאָז“ האָט זיך געשטעלט מיט'ן שאַפען ביליגע וואוינונגען און קליינע הייזלעך מיט גערטנדלעך אויפ'ן ענגלישען מוסטער. די דאָזיגע אַקציע זאָל אויך צוהעלפען צום אָפּהיטען דעם געזונד-צושטאַנד פון דער יודישער באַפעלקערונג, וואָס ליידט אַזוי פון דירות הונגער און ביים „טאָז“ האָט זיך שוין געבילדעט אַ קאָמיטעט, וואָס וועט זיך מיט דעם ענין באַשעפטיגען.

נאָכדעם האָט פּרל. דאָלסקאַ געזונגען אַ יודיש פאָלקס-לידעל, די זינגערין איז דורכ'ן עולם אויפגענומען געוואָרען זעהר וואַרים.

נאָך דער פּויזע האָבן נאָך גערעדט ה' פ. ראָזענטאַל און דעפּ. ד״ר שיפּער, וועלכער איז ספּעציעל צו דער אַקאַדעמיע געקומען פון וואַרשאַ. ד״ר שיפּער האָט שוין גערעדט יודיש. ער האָט אָנגעוויזען, אַז ביי דער טעטיגקייט פון „טאָז“ קענען און דאַרפען זיך פאַראייניגען די פאַרשידענע גרופּירונגען. דאָ האַנדעלט זיך וועגען אַ קאָנקרעטער אַרבייט און אַרום דער דאָזיגער אַרבייט קען מען זיך צוזאַמענרעדען.

צום סוף האָט נאָך געזונגען איינציגע לידער פּרל. דאָלסקאַ און די אַקאַדעמיע איז געשלאָסען געוואָרען.

אַ פעהלער זענען באַגאַנגען די איינאָרדנער באַשטימענדיג דעם אַריינגאַנגס-פּרייז אויף 3 זלאָטעס.

ס'זענען נישט געקומען די מאַסען פאַר וועלכע אייגענטליך די אַקאַדעמיע האָט געזאָלט זיין איינגעאָרדנעט, און צוליב דעם האָט מען גערעדט פּויליש.

דער איינציגער יודיש-רעדנער איז געווען דעפּ. ד״ר שיפּער פון וואַרשאַ.

אינטערעסאַנט איז אַז וואַרשאַ האָט אַזאַ אַקאַדעמיע איינגעאָרדנעט מיט אַ אומזיסטען איינגאַנג.

די אַרבייטער-ספּאָרט- און גימנאַסטישע גרופּען:

איינע פון די אַקטיווסטע און רירעוודיגסטע סעקציעס ביי דער היגער אָפּטיילונג פון „טאָז“ זענען אָהן ספק די אַרבייטער-ספּאָרט- און גימנאַסטישע גרופּען. אין פאַרלויף פון די 2 און אַ האַלב יאָהר פון זייער עקזיסטענץ האָבן זיי באַוויזען הן לויט זייער צאָהל, הן לויט זייער ניוואָ צו פאַרנעמען איינעם פון די ערשטע ערטער צווישען די אינסטיטוציעס פון דעם מין אין אונזער שטאָט.

וועגען דער פּאָפּולערקייט פון די דאָזיגע ספּאָרט-גרופּען, זאָגט אַמבעסטען עדות דער פאַקט, וואָס ביידע טורן-פעסטען, וועלכע זענען פאָרגעקומען אין פאַרלויף פון דער עקזיסטענץ פון די גרופּען, זענען פאָרגעקומען ביי איבערפולטע זאַלען. ספּעציעל דער לעצטער פעסט, אין יאַנואַר ה. י. איז אַדורך מיט אַן'אומגעהויערן ערפאָלג. דער גרויסער עולם האָט דאַן מיט באַגייסטערונג אויפגענומען די מוסטערהאַפטע איבונגען פון די יודישע אַרבייטער-ספּאָרטלער.

יעצט טרעטען די אַרבייטער-ספּאָרט-גרופּען צו איינצואָרדנען אַ זומער-פעסט, דאָס וועט זיין דער ערשטער פעסט אויף דער פרייער לופט, זייט דער עקזיסטענץ פון די גרופּען. די פיבערהאַפטע צוגרייטונגען, וועלכע דויערען שוין אַ לענגערע צייט און קומען פאָר אונטער דער בעניפער לייטונג פון אינסטרוקטאָר ה' זיידע זענען אין פולען גאַנג און געבען די גאַראַנטיע, אַז דער ניוואָ פון די איבונגען וועט זיין אויף דער געהעריגער הויך. אַ ספּעציעלע קאָמיסיע זאָרגט פאַר דער טעכנישער צוגרייטונג פון דער דאָזיגער אימפּרעזע.

Dr. PRYBULSKI
זאַוואַדזקאַ 1, טעלעפאָן 25-68
ווענערישע און האָר - הויט - קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, באַהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוונט
דאַמען: פון 4—5 נאָכמ.

נעכטיגע זיצונג פון דער קהלה-פערוואַלטונג.

די „אגודה" איז „פּינקטלעך"... — לאָדזשער קהלה ווערט אַ מיטגליד אין „מרפא".

אַרום 12 אַ זייגער האָט אַ פאָרשטעהער פון דער אגודה אָפּגעגעבן אַ ערקלערונג, אַז אַזוי ווי די זיצונג איז באַשטימט געוואָרן אויף 12 אַ זייגער און זי איז נאָך נישט געעפנט, פערלאָזן זיי דאָס לאָקאַל פון דער קהלה.

אין אַ קורצער צייט אַרום עפנט דאָזאָר רוס די זיצונג. די אגודה האָט דעם קוואָרום נישט אַראָפּגעריסן. אין אָנהויב פון דער זיצונג מעלדעט פּרעזעס רוס, אַז ער איז אַרויסגעטרעטן פון דער אַפּעלאַציע-קאָמיסיע און אויף זיין אָרט איז אין דער קאָמיסיע אַריין ה' מאיר צאַריסקי. ס'ווערט פאָרגעלייענט אַ מיטטיילונג פון ד"ר מאָשלאַנקאָ, אַז ער און צוויי בעאַמטע פון משוגעים-הויז אויף וועסאָלאַ גאַס נעהמען אורלויב. לויט'ן פאָרשלאָג פון ד"ר ראָזענבלאַט ווערט בעשלאָסן, אַז אין דער צייט פון ד"ר מאָשלאַנקאָ'ס אורלויב מוז איהם פערטרעטן אַ דאָקטאָר לויט זיין עמפּפעהלונג.

אַ לענגערן וכוח רופט אַרויס די פראַגע וועגן דעם, אַז די קהלה זאָל ווערן אַ מיטגליד פון דער געזעלשאַפט „מרפא". די קהלה האָט געשיקט אַ קראַנקען מיט אַ עמפעהלונג און האָט בעקומען אַ תשובה, אַז „מרפא", וואָס איז אַ פּריוואַטע געזעלשאַפט נעהמט אָן עמפעהלונגען נאָר פון מיטגלידער און זי לעגט דעריבער פאָר דער לאָדזשער קהלה-פערוואַלטונג צו ווערן איהרס אַ מיטגליד.

נאָך אַ וכוח וועגן דעם, צי זאָל מען איבערהויפּט אַרויסגעבן אַזעלכע עמפעהלונגען, ווערט בעשלאָסן צו פערשרייבן זיך אַלס מיטגליד און איבערצוגעבן דעם פּרעזידיום צו בעשטימען די הויך פון'ם איינטריטס-ביישטייער.

אַלס פאָרשטעהער פון דער קהלה ביי די עקזאַמענס אין דער ריאַל-גימנאַזיע (פּאָמאָרסקאַ 48) איז דעלעגירט געוואָרן ה' ניימאַן.

וועגן דעם סכסוך מיט'ן ראַדאָשיצער רבי'ן איז דער ענין נאָך אַ קורצען וכוח אָפּגעלעגט געוואָרן נאָכדעם איז בעשלאָסן געוואָרן די פראַגע וועגן דעלעגירען 5 פערטרעטער איג'ם געריכט פאַר מינדעריעהריגע איבערגעבן דעם פּרעזידיום.

וועגען אַרויסגעבען אונטערשטיצונגען איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די קהלה קען אַרויסגעבען דרינגענדע אונטערשטיצונגען ביז 500 זל. אַ וואָך, נאָר די אַלע אונטערשטיצונגען דאַרפען זיין בעשטעטיגט פון'ם פּרעזעס.

דאָזאָר וו. זילבערשטיין פרעגט זיך אָן, וואָס ס'איז געוואָרען מיט'ן ענין האַרצשטאַרק. פּרעזעס רוס ענטפערט, אַז די פראַגע שטעהט נישט אויף דער טאָג-אָרדנונג און וועט געשטעלט ווערען אויף דער טאָג-אָרדנונג פון דער נאָהענטסטער זיצונג.

לויט'ן פאָרשלאָג פון דאָזאָר האָפּמאַן ווערט בעשלאָסען פאָרצולעגען דעם פּרעזעס פון קהלה-ראַט ה' בודזינער, וועלכער איז אויך אַנוועזענד אויף דער זיצונג, אַז אויף דער טאָג-אָרדנונג פון דער זיצונג פון קהלה-ראַט, וועלכע דאַרף פאָרקומען היינטיגען מיטוואָך, זאָל די פראַגע געשטעלט ווערען.

ה' בודזינער איז מסכים. מיט דעם ווערט די זיצונג געשלאָסען.

נעכטיגע פייערונג אין „אָזדראָוויסקאַ"

אָנדענק-טאָוועל נאָכ'ן פערשטאָרבענעם פּרעזעס דוד נאַחינסקי.

אין „אָזדראָוויסקאַ" איז נעכטען פאָרגעקומען די פייערליכע אַנטהילונג פון אַ אָנדענק-טאָפעל נאָכ'ן פערשטאָרבענעם פּרעזעס פון „בקור-חולים", דוד נאַווינסקי.

צו דער פייערונג האָט זיך פערזאַמעלט אַ גרויסער עולם. עס זענען געקומען אַ חוץ דער פאַמיליע, פריינד און בעקאַנטע פון דעם פערשטאָרבענעם די פערוואַלטונג פון „בקור-חולים" און קאָמיטעט פון „אָזדראָוויסקאַ" אויך אַ סך סימפּאַטיקער פון די אינסטיטוציעס, „בקור חולים" און „אָזדראָוויסקאַ" פאָרשטעהער פון פערשידענע געזעלשאַפטען, פון דער פּרעסע און דאָקטוירים.

די פייערונג עפענט, אויף דער פרייער לופט, ד"ר קאַהאַן. ער ווייזט אָן אויף דער וויכטיגקייט פון דער אינסטיטוציע פון „אָזדראָוויסקאַ", וואָס גיט די מעגליכקייט הונדערטער קראַנקע זיך צו קורירען אויף פרישער לופט.

ער שטרייכט ווייטער אונטער די אונערמידליכע אַרבייט פון דעם פערשטאָרבענעם פּרעזעס נאַווינסקי לטובת דער אינסטיטוציע און פערגלייכט זיין וואָרט מיט אַ'מאָל צו דער געזעלשאַפט מיטציהעלפען פאָרטצוזעצען די וויכטיגע אַרבייט, וואָס דער פערשטאָרבענער פּרעזעס נאַווינסקי האָט אָנגעהויבען.

דער רעגען טרייבט אַריין דאָס פּובליקום אונטער'ן דאַך אין דעם ניי-געבויטען פּאַוויליאָן, וואו עס ווערט פאָרטגעזעצט די פייערונג.

נאָך דער ענטהילונג פון דעם אָנדענק-טאָפעל, האָט דער קאַנטאָר אַלטערמאַן געמאַכט אַ'אל מלא רחמים און געזונגען די ענטשפּרעכענדע תפלות.

אינזש. גאָלדבערג האַלט אַ ריהרענדע רעדע צום אָנדענקען פון דעם פערשטאָרבענעם. ער שילדערט איהם אַלס זעלטען גוטען מענש, פול מיט מיטלייד און רחמנות צו די ליידענדע.

עס רעדען נאָך דער דעלעגאַט פון דעם סוחרים-פעראיין ה' לעווינשטיין און פון „מושב זקנים" — גראָהמאַן.

נאָך די רעדעס האָט מען פערבעטען די פערזאַמעלטע, אויף אַ גלעזעל טעע און צו בעקוקען די פּאַוויליאָנען פון „אָזדראָוויסקאַ".

עס וואַרפט זיך אין די אויגען — דער נייער פּאַוויליאָן געבויט לויט די לעצטע פאָדערונגען פון שפּיטאָל-אַרכיטעקטור: גרויסע צימערן, פון אַלע זייטען זון, גרויסע פענסטער פריע לופט...

די גאַנצע אינסטיטוציע מאַכט אַ זעהר אימפּאָזאַנטען איינדרוק, קודם-כל אַ סך גרינס, בלומען און ביימער. די רעקאָנוואַלעסצענטען לויבען שטאַרק די באַרמהערציגע שוועסטער פרל. לעווין און דעם פערוואַלטער פון „אָזדראָוויסקאַ" ה' פערעץ.

נישט-איינגעגעבענער „קאָמוניסטישער" מיטינג אויפ'ן גרינעם מאַרק.

(אַ) אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן מאָרד איבער'ן סאָוויעטישען אַמבאַסאַדאָר וואָיקאָוו, זענען אין משך פון די לעצטע טעג אין לאָדז פערשפּרייט געוואָרען קאָמוניסטישע אויפרופען און אין עטליכע גאַסען, נאָהענט צו די פאַבריקען, זענען אויסגעהאַנגען געוואָרען אויף די טעלעפאָן דראָטען טראַנספּאַראַנטען מיט פערשידענע אויפשריפטען.

אויף נעכטען, זונטאָג, האָבען די קאָמוניסטען גערופען אַ מיטינג אויפ'ן גרינעם מאַרק.

ווען ס'האָבען זיך אָנגעהויבען פערזאַמלען אויפ'ן גרינעם מאַרק גרעסערע גרופּען אַרבייטער, איז אָנגעקומען אַ גרעסערע אַבטיילונג פּאָליציי און אַלע צעטריבען.

געלעגט אַ גרונד-שטיין פאַר אַ לאָדזשער טעלעפאָן-סטאַציע.

(—) נעכטען איז פאָרגעקומען די פייערונג פון לעגען דעם פונדאַמענט אויף אַ טעלעפאָן-סטאַציע אויף אַל. קאָשטשושקי 12.

צו דער פייערונג זענען געקומען פאָרשטעהער פון דער מאַכט אין די פערזאָנען פון וויצע-וואָיעוואָדע לעוויצקי, סטאַראָסטאַ זשעוווסקי, פאָרשטעהער פון „פּאָסטאַ" און פאָרשטעהער פון דער פּרעסע.

ביסקופּ טימעניעצקי, האָט אָפּגעהאַלטען אַ תפילה און געהאַלטען אַ לענגערע רעדע. ס'האָט אויך גערעדט דיר. אילענצקי, סטאַראָסטאַ רזשעוווסקי און אַנדערע.

נאָך דער פייערונג איז אַרויסגעגעבען געוואָרען דורך דער טעלעפאָן-סטאַציע אַ פריהשטיק פאַר די געסט.

6-יעהריגע וואונדער-טענצערין מרים'ל דייכעס אין לאָדז.

(—) די גאַנצע פּוילישע און יודישע פּרעסע איז איצט פול מיט דעם לעצטען וואונדער, דאָס איז די 6-יעהריגע יודישע מיידעלע מרים'ל דייכעס.

דייכעס איז אַ פראַגע-צייכען אין דער קונסט. ביז איצט איז נאָך נישט פּאַסירט געוואָרען אַ מאָל ווען אַ 6-יעהריג קינד זאָל פערצייכענט ווערען פאַר די בעסטע טענצערינס פון דער איצטיגער צייט.

שווער איז זיך פאָרצושטעלען מרים'ל דייכעס איידער מ'זעהט זי, מ'איז שוין געוואוינט פון די פערשידענע וואונדער-קינדער, וועלכע ענטוישען גאַנץ אָפט, מרים דייכעס האָט אָבער געוואונען די אָנערקענונג און ענטציקונג פון פּובליקום און פּרעסע ווען און וואו זי האָט נאָר אויפגעטרעטען.

דייכעס גיט אַ קאָנצערט אין לאָדז דעם קומענדיגען דאָנערשטאָג.

דער קינדער-יום-טוב פון דער בראַכאָוו-שול.

(—) שבת פאַרמיטאָג איז אין „פילהאַרמאָניע"-זאַל פאָרגעקומען אַ קינדער-יום-טוב, וועלכער איז איינגעאָרדענט געוואָרען דורך דעם קוראַטאָריום פון דער בראַכאָוו-שול. דאָס פּראָגראַם איז אויסגעפיהרט געוואָרען דורך די קינדער פון דערזעלבער שול.

דער „פילהאַרמאָניע"-זאַל איז געווען איבערפולט און דער עולם האָט מיט דער גרעסטער ענטציקונג זיך צוגעקוקט און צוגעהערט צו די לייסטונגען פון די קליינינקע און גרעסערע קינדער.

קודם כל דער קינדער-כאָר, אונטער דער לייטונג פון דיר. צעסוואַן, האָט געזונגען עטליכע הערציגע יודישע פאָלקס-לידלעך, וועלכע האָבען געמוזט איבערגע'חזר'ט ווערען.

הערליך זענען אויך געווען די אינסצעניזאַציעס פון עטליכע לידער און געדיכטען. די גימנאַסטישע איבונגען האָבען דעם עולם אַריינגעבראַכט אין ענטוזיאַזם.

אַ נייעס איז אָבער געווען די קינדער-אָפּערע „דאָס פערבלאָנדזשעטע מיידעלע". די מאָטיווען, קאָסטיומען און אויספיהרונג פון די קינדער זענען געווען פראַכטפולע. די קינדער האָבען זיך אין דער אָפּערע געפיהלט פריי און פרעהליך און האָבען געוויזען דאָס גרויסע פּובליקום, וואָס איז בעשטאַנען פון גרויסע און קליינע.

אַנ'אמת'ע פרייד און ענטציקונג האָט פערשאַפט די לעהרערין פרל. זינאַ קרוש, וועלכע האָט איינשטודירט מיט די קינדער אַ טאַנץ אונטער'ן נאָמען „אָס לעבען פון דער מאַשין".

די קינדער האָבען אויך שעהן דעקלאַמירט עטליכע לידער אין דער פּוילישער שפּראַך.

דעפּ. יצחק גרינבוים קומט היינט קיין לאָדז.

דעם 23-טען יוני וועט פאָרקומען אין זאַל פון פילהאַרמאָניע (נאַרוטאָוויטשאַ 20) אַ ס קויטען-פערזאַמלונג מיט דער בעטייליגונג פון סיים דעפּוטאַט יצחק גרינבוים, וועלכער איז ערשט צוריקגעקומען פון אַמעריקאַ און לאָנדאָן.

פון „אַזאַזעל".

לעצטע טעג פון 5-טען פּראָגראַם.

עס דערנעהנטערען זיך שוין די טעג פון אַ נייעם, גרויסען 6-טען פּראָגראַם. דערווייל ווערט נאָך איינגע טעג געשפּילט דאָס שטאַרק-אויסגענומענע 5-טע פּראָגראַם מיט אַלע שענסטע נומערען און ס'צענקעס, שאַרזשען, לידער און טענץ.

עס בעטייליגען זיך אַלע אַרטיסטען, וועלכע ווערען גוט אויפגענומען דורכ'ן פּובליקום, אַ דאַנק זייער איינגעאַרטיגען און שעהנעם אויספיהרען די מיניאַטור נומערען פון פּראָגראַם.

סטרוגאַטש, לאַנדוי, זינאַ גאָלד, לוריע-שפּיגעל, מאַנסדאָרף, פּאָזנאַנסקי, פּאָטאָשינסקי, מעלניק און אַלע אַנדערע זייערע נעמען רעדען שוין פאַר זיך.

סטאַניעווסקי'ס צירק אין לאָדז.

אויפ'ן פּלאַץ אַל. קאָשטשושקי 73 האָט זיך אָפּגעשטעלט דער בעריהמטער סטאַניעווסקי'ס צירק. נעכטען איז פאָרגעקומען די פייערליכע ערעפנונגס-פאָרשטעלונג. דאָס פּובליקום, וועלכעס האָט פערפולט דעם צירק, האָט מיט גרויס בעגייסטערונג אויפגענומען אַלע אַטראַקציעס.

ברוך אין רעדאַקציע.

פּראָטעסט פון דער האַנדווערקער-צענטראַלע געגען דער יודישער קהלה-פערוואַלטונג.

די פערוואַלטונגען פון די האַנדווערקער-פעראיינען און איינצעלנע אָנגעשלאָסענע ביי אונז סעקציעס ווי: לוין-וועבער, בעקער, מאַגאַזין-שניידער, קאָלדרע נייער א.א.וו. האָבען אונז בעאויפטראַגט אַרויסטראָגען דעם שאַרפסטען פּראָטעסט געגען דער פערוואַלטונג פון דער יודישער קהלה פאַר איהר ווענדען זיך צו זיי מיט קאָרעספּאָנדענצן אין דער פּוילישער שפּראַך, וואָס ס'האָט געהאַט אַנ'אָרט מיט'ן צירקולאַר וועגען צוואַנגס-זונטאָג-רוה.

איינגעפונענדיג, אַז די יודישע קהלה אַלס די רעפּרעזענטאַטיווע אינסטיטוציע פון יודישען געזעלשאַפטליך-פּאָליטישען לעבען דאַרף און מוז ענטוויקלען די יודישע שפּראַך, האַלטען מיר, אַז אַזאַ האַנדלונג פון דער יודישער קהלה גראָבט אונטער און בעשווערט דעם נצחון אין קאַמף פאַר אונזערע גערעכטע פאָדערונגען אין אונזער נאַציאָנאַלען קולטור-לעבען.

מיט האַנדווערקער-גרוס
ראַט פון דער האַנדווערקער-צענטראַלע
אין וואַרשא אָפּט. לאָדז (זאַוואַדזקאַ 3)

Dr. H. SPIRA-BORNSTEINOWA
Cegielniana 4
טעלעפאָן 34-90.
ספּעציאַליסטקע: אַקושער און פרויען-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 3—6 נאָכמיטאָג.

ספּאָרט-בעוועגונג.

„ל.ק.ס." — „יוטשענקאַ" (קראַקא)
1:2 (0:1)

אין אַלגעמיין האָט מען זיך גערעכענט מיט אַ לייכטען און גרויסען נצחון פון „ל. ק. ס." איבער „יוטשענקאַ", וועלכע געפינט זיך אויף דעם לעצטען אָרט פון דער טאַבעלע, ערצילענדיג איין פּונקט. אָבער „יוטשענקאַ" האָט זיך אַרויסגעוויזען אַלס אַ גוטע טעכנישע מאַנשאַפט און האָט נישט פערדינט אויף אַ מפלה.

ביידע מאַנשאַפטען זענען אַרויסגעטרעטען אין זייערע בעסטע צוזאַמענשטעל, „ל. ק. ס. מיט גאָסלאָווסקי'ן אַלס רעכטער לויפער.

דעם מעטש הויבט אָן „יוטשענקאַ" און גרייפט אָן פון אָרט דעם געגנערס טויער. אין דער 10. מינוט ערצילט „יוטשענקאַ" אַ טויער, אָבער דער ריכטער אָהן שום סבות אָנערקענט נישט דאָס טויער. דאָס שפּיל איז ווייטער אָפענע און ביידע אָנגרייפער נוצען נישט אויס איינציגע גינסטיגע מאָמענטען, דערביי איז דער אָנגריף פון „ל.ק.ס." געפעהרליכער אונטער דעם געגנערס טויער. אין דער 20. מינוט ערצילט דורקאַ פון אַ שעהנעם צענטער פון שלעדזש דאָס 1. טויער פאַר „ל.ק.ס." „יוטשענקאַ" וויל דעם רעזולטאַט אויסגלייכען, אָבער די פערטיידיגער פון „ל.ק.ס." (ציללער, גאַלעצקי) לאָזען נישט צו נאָהענט די אָנגרייפער-ליניע פון „יוטשענקאַ" צום טויער. ביז צו דער פּויזע 1:0 פאַר „ל.ק.ס."

נאָך דער פּויזע האָט „ל.ק.ס." אַנ'איבערוויכט און ערצילט דאָס 2-טע טויער אין דער 13 מינוט דורך סאָוויאַק'ן פון אַ קאָרנער-שטויס. „יוטשענקאַ" וויל ענדערן דעם רעזולטאַט און נעמט איבער די איניציאַטיוו אין איהרע הענד, אין דער 24 מינוט ערצילט „יוטשענקאַ" דאָס ערשטע און דאָס לעצטע טויער. 2 מינוט פאַר ענדע. נוצט „יוטשענקאַ" נישט אויס אַ עלף-מעטער-שטויס. פון „ל.ק.ס" האָבען זיך אויסגעצייכענט די פערטיידיגער און דער לינקער פליגעל פון „יוטשענקאַ", די פערטיידיגער. ריכטער ה' אינזש. ראָזענפעלד פון ביליץ זעהר גוט.

„ל. ק. ס." 2 — „חשמונאי" 6:6.

דער מעטש איז פאָרגעקומען אַלס פאַרמעטש.

פּאַביאַניץ.

„שמשון" (לאָדז) — „מאַכאַל"
0:1 (0:1)

„שמשון" איז אַרויסגעטרעטען אָהן שיוועק, שטיינבאַק, לוצקי און פרייס.

אין דער 2. מינוט ווערט דער רעכטער פערטיידיגער ציגלער I שטאַרק פערוואונדעט און מוז פערלאָזען דעם פּלאַץ. „שמשון", כאָטש האָט געשפּילט אין 10 מאַן, האָט געהאַט אַ איבערוויכט און האָט ערצילט אַ פערדינטען נצחון. דאָס איינציגע טויער שיסט קיאַווסקי. ריכטער ה' גראַיוואָ — אַ זעהר שלעכט.

„פּאָגאָן" (לאָדז) — „יעדנאָשטש" 1:6

מ. צ-ד.

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאָניש).

„טוריסטען" (לאָדז) — „פּאָלאָניאַ" 0:8

אַ שעהנער נצחון פון לאָדזשער מייסטער.

קאַטאָוויץ, 12 (טעל.)

„רעגינאַ" (וואַרשאַ) — „ט.פּ.צ." 3:2.

פּויזען, 12 (טעל.)

„רוך" (קאַטאָוויץ) — „וואַרטאַ" 1:4.

די טעטיגקייט פון געזעלשאַפט „אָרט“

אין ווארשע איז פארגעקומען די זיצונג פונ׳ם צענטראַל קאָמיטעט פון דער געזעלשאַפט „אָרט“, אויף וועלכער דער עקזעקוטיווע האָט אָפּגעגעבן אַ בעריכט וועגן דער טעטיגקייט פון דער געזעלשאַפט פאַר׳ן יאָהר 1926.

די טעטיגקייט פון דער געזעלשאַפט פאַר׳ן פאַרגאַנגענעם יאָהר האָט זיך באַדייטענד ענטוויקעלט אויף אַלע געביטען. די צאָהל שילער אין די אַנשטאַלטען פאַר פּראָפעסיאָנעלע בילדונג פון „אָרט“ איז פאַרגרעסערט געוואָרען אויף קנאַפּע 300 פּערזאָן. אין משך פונ׳ם פאַרגאַנגענעם יאָהר האָבען פאַרענדיגט דעם פולען קורס פון פאַך-בילדונג 516 פּערזאָן, אָנגענומען נייע שילער אין 1926 – 1468, אויפ׳ן 1 טען יאַנואַר 1927 האָבען זיך געלערנט אין די פּראָפעסיאָנעלע שולען און קורסען פון „אָרט“ אין פּוילען 1993 פּערזאָן, פון זיי יתומים אַז, יתומות 645.

נייע אַנשטאַלטען פאַר פּראָפעסיאָנעלער בילדונג זענען אין פאַרגאַנגענעם יאָהר געגרינדעט געוואָרען אין קרעמעניעץ, וולאָדימיר-וואָלינסק, אָוואַנס-פאַך-קורסען אין ווילנאַ און 2 פאַבריק-שולען אין ווארשאַ און אין ביאַליסטאָק. די פאַבריק שולען זענען אַ נייער טיפּ אויפ׳ן געביט פון פערשפּרייטען פּראָפעסיאָנעלע בילדונג. די שילער גייען דורך די פאַך-לימודים אין אַ פאַבריק צוזאַמען מיט די פאַבריק-אַרבייטער אונטער דער אויפזיכט פון קוואַליפיצירטע מייסטער. אין אויסלאַנד זענען די פאַבריק-שולען שוין גאַנץ גוט פערשפּרייט, ביי אונז אָבער, איז עס אַ נייער עקספּערימענט, אויף וויפיל דער דאָזיגער עקספּערימענט וועט זיך איינגעבען לאָזט זיך נאָך ניט זאָגען בעשטימט.

אין אַלגעמיין איז אויסגעגעבען געוואָרען אויף פּראָפעסיאָנעלער בילדונג דורך אַלע אָפּטיילונגען פון דער געזעלשאַפט „אָרט“ אין פּוילען אַ סומע פון 495.000 גילדען, 39,5% (195,000 גילדען) האָבען די אַנשטאַלטען פון „אָרט“ בעקומען סובסידיעס פון אויסלענדישע קוועלען, די סובסידיע פון די מאַגיסטראַטען און סיימיקעס האָבען בעטראָפען קנאַפּע 4% און די כּובסידיעס פון די יודישע קהלות 0,4%. די לעצטע ציפער רעדט אַליין פאַר זיך און בעווייזט, ווי ווייניג די יודישע קהלות לייגען אַכט אויף דער פערשפּרייטונג פון פּראָפעסיאָנעלער בילדונג. דער איבעריגער טייל פון ביודושעט איז געדעקט געוואָרען פון הכנסות פון שכר-לימוד און אָרטיגע קוועלען.

אויך אויפ׳ן געביט פון שטיצע פאַר דער יודישער לאַנדווירטשאַפט האָט די געזעלשאַפט „אָרט“ פאַר׳ן פאַרגאַנגענעם יאָהר פאַרגרעסערט איהר טעטיגקייט. זי האָט געפיהרט די אַרבייט אין 15 יודישע לאַנדווירטשאַפטליכע ישובים. ס׳זענען געגרינדעט געוואָרען 2 נייע לאַנדווירטשאַפטליכע קאָאָפּעראַטיוען אין דער קאָלאָניע דובינאָוואָ (ווילנער קרייז) און אין קאָלאָניע יעזיאָריאַני (וואָלין). אין 4 יודישע קאָלאָניעס (אָסאָוואַ, זשעלוצק, קליין-סעלישטש און דובינאָוואַ) זענען געגרינדעט געוואָרען מילך-ווירטשאַפטען מיט׳ן צוועק צו העכערן די הכנסות פון די יודישע קאָלאָניסטען פון זייערע מילך פּראָדוקטען.

אין פערלויף פון יאָהר 1926 האָט „אָרט“ אַרויסגעגעבען 327 יודישע לאַנדווירטשאַפטליכע פאַמיליעס הלוואות אויף אַ סומע פון 70.000 גילדען. אין משך פון לויפענדען יאָהר זענען אַרויסגעגעבען געוואָרען אויף פערשידענע לאַנדווירטשאַפטליכע צוועקען פרישע הלוואות אין 11 פּונקטען אויף אַ סומע פון 63,000 גילדען.

די סובסידיעס פאַר די אַנשטאַלטען פון פּראָפעסיאָנעלער בילדונג אויף דער צווייטער העלפט פונ׳ם לויפענדען יאָהר האָט דער צענטראַל-קאָמיטעט בעשטימט אין דער גרויס פון 90.000. אויסערדעם האָט דער צענטראַל-קאָמיטעט אַסיגנירט 10.000 גילדען אויף די ספּעציעלע בעדערפענישען פון די פּראָפעסיאָנעלע שולען און קורסען (ווי צ. ב. מאַכען פון לאָקאַלען, איינקויפען מאַשינען א. א. וו.)

דער צענטראַל קאָמיטעט האָט אויך בעשלאָסען צו אָרגאַניזירען אין משך פון אָקטאָבער און נאָוועמבער פון לויפענדען יאָהר אַ ברייטערע פּראָפּאַגאַנדע און אַגיטאַציע איבער׳ן גאַנצען לאַנד מיט׳ן צוועק צו פערגרעסערן די מיטגלידערשאַפט פון דער געזעלשאַפט און איהרע הכנסות פון די אָרטיגע קוועלען. אַ צ׳ערלויבניש פון דער רעגירונג אויף דער דערמאָנטע אַקציע איז שוין דערהאַלטען געוואָרען.

זאַל פילהאַרמאָניע, נאַרוטאָוויטש 20

נאָכמיטאָגס-פון 1-טען וואַרשאַווער יוד. מיניאַטור-טעאַטער

„אַזאַזעל“

לעצטע טעג פון גרויסן 5. פּראָגראַם

היינט, מאָנטאַג, דעם 13. און מאָרגען, דינסטאַג, דעם 14. יוני, 9 אַ זייגער אָוונד צו פּאָפּולערע פּרייזען פון 50 גר. ביז 3 זל.

דאָס גרויסע

5 פּראָגראַם 5

אַכטונג: דער זאַל וועט געקיהלט דורך ספּעציעלע ווענטילאַטאָרען. בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

יודישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ ענטפערען אויף יורידישע אָנפראַגען, וואָס ווערען געשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.
יורידישע אָפּטיילונג
פון „נייעם פאָלקסבלאַט“

בעם דערלאַנגען אַנ׳אָנפראַגע אויף א יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן פון דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט איינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופּאָן קען מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 13. יוני 1927.

5550. ק—פּט.

בנוגע זיין אויף איבונגען איז נישט גילטיג קיין אָפּעקונסיאָן. אויב פאַמיליען - אָנגעלעגענהייטען דערלויבען אייך איצט נישט צו פערלאָזען אייער היים, ווענדעט זיך מיט אַ בקשה צו דער פּ. ק. או. אַז מען זאָל אייך אָפּלייגען דאָס גיהן אויף די איבונגען אויף אַנ׳אַנדערן טערמין.

5551. I. F.

וואַרשיינליך האָט די פּאָבאָר-קאָמיסיע ביי אייך געפונען שווינדזוכט אָבער נאָר אין אַ לייכטער פאָרם אויב מען וועט אייך נישט רופען צו דער 2-טער פּאַרטיע פון אייער יאָהרגאַנג, ווען איהר פערבלייבען מ׳חוק׳ן קאָנטינגענט כל זמן מען האָט אייך אָפיציעל נישט מיטגעטיילט וועגען פערעכנען אייך נאָרקאָמפּלעט קען קיין רייד נישט זיין וועגען דערלויבען אייך אַרויסצופאָרען אין אויסלאַנד.

5552. יעדוואַב.

דער דאָקומענט איז בעפרייט פון שטעמפּעל-שטייער, ווייל ס׳האַנדעלט זיך דאָך וועגען אַנ׳אָפּשריפט. פערשטעהט זיך אַז דער כּלל איז גילטיג, ווען דער אָריגינאַל איז יאָ בעשטייערט.

5553. אַ לעזער פון פּאָמאָרסקאַ גאַס.

5554. I. W. פון וואָלפשאַנסקאַ 241.

5555. שמ. לעזער פון נאַוואָ-צעגעלנ.

5556. A. B.C.–1921

5557. K. R. פון ברזשעזינער.

5558. פיינגאָלד.

5559. F. N. פון דער פאָלגאַנצע.

5560. אַנ-שטיין.

5561. Spółka.

5562. M. B.

5563. מאיר פעפּערבערג.

וועגען אייערע ענינים מוזט איהר זיך פּערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט אין רעדאַקציע טעגליך פון 3 ביז 4 נאָכמיטאָג מיטברענגענדיג די ציטונג.

5564. אַ פּעראינטערעסירטער פּאָכמאַן

אין האַנדעלס-קאָדעקס איז דער טיפּ ספּעציעלע מיט בעגרענצטער האַפטונג נישט פאָרגעזעהען. די דאָזיגע קאָמפּאַניע אונטערנעהמונגען זענען איינגעפיהרט געוואָרען אין די פּוילישע האַנדעלס-רעכטליכע בעציהונגען דורכ׳ן אוקאַז פון 13. ליסטאָפּ. 1923.

5564 פּינקוס גאָלמאַן אַל. 1 מאַי 45.

די בעגרעניצונג איז אייך נישט נוגע ווייל איהר האָט שוין אַ וויזע.

5565 יצחק ק—סקי.

נישט צו דער מיליטערישער מאַכט דאַרפט איהר זיך ווענדען וועגען אייערע מיליטערישע דאָקומענטען, נאָר אין דעם פאַל איז כדאי זיך צו ווענדען אינ׳ם קרייז-געריכט (ציוויל-אָפּטיילונג) וועגען ענדערען אין די מעטריקאַלע ביכער אייער געבורטס-טאָג בפרט, ווען יענער האָט אייך געמאָלדען נישט פּינקטליך.

5566 אַ לעזער פון אַלעקסאַנדראָוואָסקאַ גאַס:

הגם די וואוינונג געפינט זיך געבען געוועלב, קוים איז אָבער דאָס גרונד-דירה געלד פאַר דער וואוינונג בעווינ-דער פעסטגעשטעלט געוואָרען, דאַרפט איהר נישט צאָהלען פאַר׳ן גאַנצען לאָקאַל, מיט׳ן פּראָצענט-זאַץ פאַר אַ האַנדעלס אונטערנעהמונג, נאָר פאַר דער וואוינונג. פאַר יעדען קוואַרטאַל — 32 זל. מיט 58 גר. שוין צוזאַמען מיט די אויסגאַבען פאַר׳ן געוועלב.

פאַר׳ן I קוואַרטאַל 109 זל. מיט 64 גר. פאַר׳ן II קוואַרטאַל — 117 זל. מיט 6 גר. פאַר אויסגאַבען דאַרפט איהר נישט צאָהלען.

צוזאַמען זענט איהר שולדיג דעם ווירט פאַר ביידע קוואַרטאַלען 291 זל. מיט 86 גר.

די, וועלכע אויער האָט פערראַטען.

בעאַרבייט פאַר׳ן „נייעם פאָלקסבלאַט“ לויט פערשידענע מאַטעריאַלען פון ל. בראַנט.

(87

דאָ האָט לאַפּוכין געוויזען אַרגונאָוו׳ן און די איבריגע אָנוועזענדע בורצעוו׳ס בריף. דער בריף איז געווען געשריבען אין אַ פערצווייפעלטען טאָן. דאָס געוויסען, האָט בורצעוו געשריבען, גלויבט איהם נישט און אויב לאַפּוכין וועט נישט בעשטעטיגען זיינע ווערטער, דאַן בלייבט איהם, בורצעוו׳ן נאָר איין אויסוועג — זיך צו דערשיסען.

ענדליך האָט נאָך לאַפּוכין ערקלערט, פערשטעהט ער די וויכטיגע געזעלשאַפטליכע בעדייטונג פון אַזעוו׳ן, וועלכער איז שולדיג אין אַזוי פיל קרבנות און פערגאָסענעם בלוט. ער, לאַפּוכין, איז אָבער נישט קיין רעוואָלוציאָנער, ער וויל דאָ נישט שפּילען די ראָלע פון אַ בעשולדיגער, פּראָקוראָר, ער בלייבט נאָר אַנ׳עדות, וועלכע האָט בעזאָגט דאָס, וואָס ער ווייס. הגם ער האָט איבערגעריסען מיט דער ביוראָקראַטישער וועלט ער האָט חרפה אויף די פערלוירענע יאָהרען, טראַכט ער אָבער אַלץ נישט אומצוקעהרען זיך אויף דער פּאָליטישער אַרענע און האַנדעלט, ווי אַ פּריוואַטע פּערזאָן.

צום סוף האָט לאַפּוכין צוגעזאָגט אָנצושרייבען דאָס אַלץ, וואָס ער האָט דערצעהלט און דאָס אָנגעשריבענע איבערגעבען אַרגונאָוו׳ן. אַרגונאָוו האָט זיך אָפּגערעדט מיט איהם נאָכאַמאָל צו טרעפען און אַרום 3 איינדערהויז זענען זיי זיך פונאַנדער-געגאַנגען.

הגם ס׳איז נישט געווען קיין שום ספק, אַז אַלץ, וואָס לאַפּוכין האָט געזאָגט, איז אמת. האָט אַרגונאָוו, אַלס מעטגליעד מיטגליעד פון דער פּאַרטיי, דאָך נישט געוואָלט צולאָזען דעם שרעקליכען געדאַנק, אַז אַזעוו איז אַ פּראָוואָקאַטאָר, ער האָט זיך בעמיהט צו געפינען סתירות, נישט-פּינקטליכקייטען אין לאַפּוכינ׳ס רייד און ער האָט געפרובט ווייטער זיך נאָכפרעגען און נאָכפאָרשען וועגען דער פּערזאָן פון לאַפּוכינ׳ען און וועגען זיין בעגלויבטקייט.

די פּערזאָנען, צו וועלכע אַרגונאָוו האָט זיך געווענדעט, האָבען אַלע בעשטעטיגט, אַז אין דעם אמת פון לאַפּוכינ׳ס ווערטער קאָן מען נישט צווייפלען. איינער האָט איבערגעגעבען אַרגונאָוו׳ן אַ פאַקט, וואָס האָט ביי איהם אַרויסגערופען פערוואונדערונג און געצוואונגען נאָכצודענקען וועגען אַזעוו׳ן. ער האָט אַמאָל געטראָפען אַזעוו׳ן אין אַ פעטערבורגער טעאַטער. אַזעוו איז געזעסען אין אַ רייכער לאָזשע און פּלעגאַנט אָנגעטאָן. אויף די פינגער האָבען ביי איהם געבלאַנקען טייערע בריליאַנטען. ווי־סענדיג, אַז אַזעוו שטעהט אין דער שפּיץ פון דער קאַמפּס-אָרגאַניזאַציע, איז די פּערזאָן געווען שטאַרק פערוואונדערט, זעהענדיג, ווי אַזוי זיצט אַפען אין דער לאָזשע, מיט׳ן פּנים צום פּובליקום. ער איז צוגעגאַנגען צו אַזעוו׳ן און איהם שטילערהייט דערויף אויפמערקזאַם געמאַכט. אָבער אַזעוו האָט כמעט געגעבען אַ וואונק און געזאָגט, אַז אַ טעראָריסט קומט אויס זיך צו געפינען אין אַלערליי סיטואַציעס.

אַרגונאָוו׳ס פריינד האָבען זיך געמיהט איהם צו איבער-צייגען ער זאָל אויסקוקען יעדען צווייפעל. זיי האָבען איהם געזאָגט, אַז וועגען דער ריינקייט פון לאַפּוכינ׳ס כוונות קאָן גאָר קיין ספק נישט זיין. איינער פון די פריינד איז גוט געווען בעקאַנט מיט לאַפּוכינ׳ען נאָך פון יענער צייט, ווען לאַפּוכין איז געווען פּראָקוראָר. לאַפּוכין האָט איבערגעריסען אינגאַנצען מיט דער צאַרישער ביוראָקראַטיע, אויב נישט אויף שטענדיג, איז יעדענפאַלס אויף אַ לאַנגע צייט. פון סטאָליפּינ׳ען, מיט וועלכען לאַפּוכין איז געווען אויף „דו“, האָט ער בעקומען אָנמיסטייטונג, אַז זייער בעקאַנטשאַפט איז אויס. דאָס איז געשעהן צוליב לאַפּוכינ׳ס שטעלונג נאָכ׳ן אָקטאָבער-מאַניפעסט און געמאַכט צוליב לאַפּוכינ׳ס רעוועלאַציעס און צוזאַמענהאַנג מיט די יודישע פּאָגראָמען.

לאַפּוכין, האָט מען אַרגונאָוו׳ן איבערגעגעבען, געפינט זיך אין אַ סביבה פון דורכאויס עהרליכע מענשען, צווישען זיי דער בעריהמטער פירשט אורוסאָוו, זייענדער אַ שוואָגער, וועגען לאַפּוכינ׳ס פרוי האָט מען דערצעהלט, אַז זי ווירקט אויף איהר מאַן צו זאָגען דעם ריינעם אמת וועגען אַזעוו׳ן צוליב מאָראַלישע מאָטיוון, זי זאָל האָבען אפילו ערקלערט איהר מאַן, אַז אויב ער וועט זיך אָפּזאָגען וועט זי אַליין פאָהרען קיין אויסלאַנד און וועט ערקלערען פאַר׳ן געריכט דעם גאַנצען אמת.

ס׳איז אַלזאָ געווען אויסגעשלאָסען די השערה, אַז לאַפּוכין האָט אַרויסגעזאָגט, ווי אַנ׳אַגענט-פּראָוואָקאַטאָר, וואָס וויל אַריינבאַרען די פּאַרטיי, כדי אויף דעם אופן זיך אויסצונוצען פאַר דער רעגירונג און צוריקגעווינען די וואוילגעניגקייט ביי די הויכגעשטעלטע ספערען.

לאַפּוכינ׳ס בריף צו סטאָליפּינ׳ען.

ס׳זענען פאַראַיבער צוויי טאָג, און לאַפּוכין האָט צוזיסען געגעבען אַרגונאָוו וועגען אַ גייעם, זעהר וויכטיגען פאַקט. צו לאַפּוכינ׳ען איז געקומען דער שעף פון פּאָליציי דעפּאַרטאַמענט גענעראַל געראַסימאָוו און געפאָדערט פון איהם, ער זאָל ערפילען די בקשה פון אַזעוו׳ן און זיך אָפּזאָגען פון זיין עדות-זאָגען געגען איהם. לאַפּוכין איז פון דעם חיזוק געוואָרען זעהר בעאונרוהיגט, בפרט, ווייל ר׳האָט בעמערקט, אַז מ׳שפּיאָנירט איהם נאָך, ער האָט מורא געהאַט פאַר אַ נקמה-אַקט מצד די שוואַרץ מאה׳ניקעס, אָדער פון עמיצען פון געראַסימאָוו׳ס אַגענטען און האָט אָנגענומען געוויסע פאָרזיכטיגקייטס-מיטלען. פון זיינע ערקלערונגען האָט זיך אָבער לאַפּוכין נישט אָפּגעזאָגט און ער האָט איבערגעגעבען אַרגונאָוו׳ן, אַז ער פערנעהמט זיך איינציגען צו פאָהרען קיין לאָנדאָן.

לאַפּוכינ׳ס רייזע קיין אויסלאַנד האָט געשאַפען זעהר אַ גינסטיגע קאָמבינאַציע, און אַרגונאָוו האָט איהם מיטגעגעבען אָנגעפראַגט, צי ער וואָלט נישט וועלען זיך זעהן אין לאָנדאָן מיט עטליכע פאָרשטעהער פון דער פּאַרטיי.

לאַפּוכין האָט געענטפערט, אַז ער איז מסכּים דערויף. זיינע ערקלערונגען האָט ער נישט פערשריבען, נישט וועלענדיג געבען אַ דאָקומענט אין די הענד פון דער פּאָליציי. דאַגעגען האָט ער אָנגעשריבען אַ בריף צו סטאָליפּינ׳ען, און וועלכען ער רופט דירעקט אַזעוו׳ן פּראָוואָקאַטאָר. מיט דעם בריף האָט לאַפּוכין פערפאָלגט צוויי צילען: ערשטענס איז דאָס געווען אַ בעשטעטיגונג פון זיינע ערקלערונגען, צווייטענס, האָט ער זיך געוואָלט בעוואָרענען פאַר אַנ׳אָנפאַל מצד דער אָכראַנע אָדער דער שוואַרצער מאה געבענדיגע צווישען וועגען אַלעמען דעם פּראָמיער-מיניסטער (קאָפּיעס זענען אויך געשיקט געוואָרען צו די דירעקטאָרען פון דער אָכראַנע און פּאָליציי-דעפּאַרטאַמענט). כדי נישט איבערצולאָזען קיין שום צווייפעל אין דער אויפריכטיגקייט פון זיין האַנדלונג, האָט לאַפּוכין דעם בריף איבערגעגעבען אין די הענד פון אַרגונאָוו׳ן מיט אַ פאָרשלאָג, אַז ער, אַרגונאָוו, זאָל דעם בריף בעזאָרגען אויף דער פּאָסט.

(פאָרטזעצונג קומט).

וואס מען טוט אלץ כדי צו האבען אגעליבטע

א ווארשאווער לעהרער האלט ביי זיך אין שטוב זיין געליבטע זאגענדיג זיין חבר, אז זי איז זיין שוועסטער. — די „שוועסטער" האט פון איהם א קינד. — ווי אזוי דער סוד איז ענטדעקט געווארען.

די 25-יעהריגע ווארשאווער אנגע־שטעלטע אין א פילם-ביורא, רעגינא ש. האט מיט בערך דריי יאהר צוריק זיך בעקענט מיט'ן פריוואט־לעהרער זלמן ל. און אין א האלב יאהר ארום האט דאס פארפאל חתונה געהאט און זיך אריינגעקליבען אין דער דירה אויף שוו.־יערסקא גאס, וואס דאס מיידעל האט בעהאט בירושה פון איהר מוטער.

עטליכע חדשים האט זיך דאס פאר־פאל אזוי געלעבט. דאס ווייבעל איז ווייטער בעגאנגען אין ביורא ארבייטען, דער מאן האט געגעבען לעקציעס און מיטאג האבען זיי געגעסען אויף קראלעווסקא גאס „דאמאווע אביאדי".

דערנאך אבער האט דער מאן זיך ארומגעזען, אז פאר זיין ווייבעל איז צו־שווער צו פיהרען די ווירטשאפט אין שטוב און ארבייטען אין ביורא. חוץ דעם האט ער בערעכנט, אז דאס עסען מיטאג אין דער רעסטאראן, מאכט איהם אויס צו טייער — האט ער פארגעלעגט ארויסצוברענגען פון דער פראווינץ זיינע א שוועסטער, וואס זאל פיהרען די גאנ־צע ווירטשאפט און מען זאל זיך אויף איהר קאנען פערלאזען.

דאס ווייבעל האט זיך אן דעם אנ־גענומען, ער האט גלייך אוועקגעשריבען צו זיין שוועסטער און אין 8 טעג ארום איז זי שוין געווען ביי זיי אין שטוב.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער מאן איז טאקי געווען גערעכט. דאס מיי־דעל האט אלץ געטאן אין שטוב, דער שוועגערין נישט געלאזט טאן קיין האנד אין קאלטען וואסער און זיי האבען זיך שנעל איינגעלעבט ווי אמת'ע שוועסטער.

נאכ'ן אבזיין עטליכע חדשים, האט דאס מיידעל פלוצלונג אנגעהויבען ארומ־גיין פערטראכט און כסדר געזיפצט. ווען די שוועגערין האט איהר געפרעגט, וואס דאס בעדייט, האט זי זיך מודה־געווען, אז זי טראגט פונ'ם שוועגער א סוד, אז זי פיהלט דאס זי וועט ווערען מוטער. דערביי האט זי מיט טרעהרען אין די אויגען זיך געבעטען, אז זי זאל נישט דערצעהלען דערפון דעם ברודער, ווייל דער, וואס איז שול־דיג אין איהר אומגליק, איז ערגעץ פער־שוואונדען און זיי קאנען דעריבער נישט חתונה האבען.

די שוועגערין האט זי בערייסט און איהר געגעבען צו פארשטעהן, אז מען וועט עס פאר'ן מאן נישט קאנען בע־האלטען און זי האט אויף זיך בענומען איבערצורעדען מיט'ן מאן און זעהען, אז ער זאל זיין שוועסטער מוחל זיין און העלפען אין דער נויט.

די ארבייט איז אפילו געווען נישט אזוי לייכט, ווייל דער ברודער האט זיך געבייזערט, געשריגען, אז ער וועט די שוועסטער ארויסווארפען פון זיין שטוב; אבער סוף־כל־סוף איז ער בע־רוהיגט געווארען, די שוועסטער נישט ארויסגעווארפען און ווען ס'איז געקו־מען די צייט האט ער נאך ערלויבט, אז זי זאל ביי איהם אין שטוב געלע־גען ווערען און אז זיין ווייב זאל 8 טעג נישט געהן אין ביורא, כדי זי זאל קענען זיך פארנעהמען מיט דער קינ־פעטארין.

מאכט זיך אבער א מעשה, דאס איז געווען דריי חדשים נאך דער קינפעט, ווען ביידע שוועגערינס זענען געזעסען אין שטוב און זיך געשפילט מיט'ן קינד, עפענט זיך די טהיר, קומט אריין א פרוי פון א יאהר צוועלף און דרייסיג און פרעגט:

— דא וואוינט זלמן?

— יא.

— וועלכע איז זיין פרוי?

— איך בין זיין פרוי, וואס דארפט איהר דען?

— ער האט שוין א קינד אויך? ער האט מיר גארנישט געשריבען:

— ווער זענט איהר דען?

— איך בין זיין שוועסטער...

זלמנ'ס ווייבעל האט א קוק געטאן אויף איהר שוועגערין, וואס האט גע־וויגט דאס קינד. יענע איז געווארען טויט בלאס, אנגעהויבען ציטערן און צום סוף איינגעפאלען אויף דר'ערד...

— — — — — —

דער גאנצער הויף ווייסט שוין, אז דאס מיידעל, וואס האט געהאט א קינד, איז גארנישט זלמנ'ס שוועסטער, נאר זיינע א געליבטע און מען ווארט מיט אומגעדולד אויף דער דין תורה צווי־שען זלמן ל. מיט זיין ווייב, וואס דארף די קומענדע וואך פארקומען ביי איי־נעם פון די ווארשאווער רבנים.

אין איטאליען ווערט געגרינדעט א פרא־פאלעסטינא־קאמיטעט.

רוים, 12. (יט"א טעלעגראפיש) אין צוזאמענהאנג מיט'ן בעזוך פון ציוניסטישען פערטרעטער אין פעלקער־בונד וויקטאר יאקאבזאן ביי מוסאליני דערוויסט זיך דער קארעספאנדענט פון יט"א, אז ס'האט זיך געהאנדעלט וועגען א רייהע אנגעזעהענע פאליטישע טוער אין איטאליען, וועלכע זאלען צו־טרעטען צום פרא־פאלעסטינא־קאמיטעט וועלכער ווערט דא שוין אין די נאָ־ענטסטע טעג געבילדעט.

דער צוזאמענפאהר פון די „שמע ישראל"־ארגאניזאציעס אין פראנקרייך.

פאריז. (י.ט.א.) ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט איז די טעג פארגע־קומען אין פאריז א צוזאמענפאהר פון די ארגאניזאציעס פון דער רעליגיעזער יודישער יוגענד: „שמע ישראל". אין צוזאמענפאהר האבען זיך בעטייליגט דעלעגאטען פון 10 שטעדט. די בעראַ־טונגען זענען פארגעקומען אונטערן פארזיץ פון הרב הראשי פון פראנקרייך ישראל לעווי. די קאנפערענץ האט אנ־גענומען פאלגענדע רעזאלוציעס: „שמע ישראל" איז אנ'ערציהונגס־בעוועגונג, וואס פיהרט א פראפאגאנדע אין די ראהמען פון די יודישע קהלות. דע־ריבער קענען די ארגאניזאציעס זיך נישט בעטייליגען אין קיין שום אק־ציעס, וואס טראגען אנ'אנטי־רעליגיע־זען כאראקטער. די „שמע־ישראל"־אר־גאניזאציעס דארפען אונטערשטיצען אלע אונטערנעמונגען, וואס טראגען א כלל־ישראל כאראקטער.

צירק Staniewskich
און מענאזשעריע
אל. קאשטשושקי 73 (עק זאמענהאף)
מענליך 8.30 אוועגד — „— נייער
גרויסער פראגראם 18 א נטערנאציאנאלע 18 אטראקציעס
איינצעלהייטען אין די פראגראמען. ∴ פרייזען פון 75 גר. ביז 4.50.

צוזאמענפאהר פון יודישע רעליגיעזע קהלות אין לענינגראד.

(קארעספאנדענץ צום „נייעם פאלקסבלאט").

לויט דער איניציאטיוו פון דער לע־נינגראדער יודישער קהלה ווערט צו־נויפגערופען אנ'אלגעמיינדישער צו־זאמענפאהר פון די יודישע רעליגיעזע קהלות אין ראטען־פערבאנד. די רעגי־רונג האט שוין געגעבען די ערלויבניש אויף דעם צוזאמענפאהר, וועלכער וועט פארקומען פון 21־טען ביז'ן 25־טען אקטאבער היי־יאהר אין לענינגראד. 179 דעלעגאטען וועלען פערטרעטען 110 יודישע קהלות אויפ'ן צוזאמענפאהר.

דער בעשטעטיגטער טאג־ארדנונג פון צוזאמענפאהר בעשטעהט פון פאלגענדע פונקטען: 1) די רעגולירונג פון פער־קויף פון כשר פלייש. 2) די רעגולירונג פון דער מקוה פראגע. 3) די פראגע פון קבורה לויט דעם יודישען דין אין צוזאמענהאנג מיט דער פראגע פון יו־דישע בית עלמינס. 4) די רעגולירונג פון דער פראגע וועגען כלי־קודש. 5) וועגען דער גרינדונג פון ישיבות. 6) די אויסארבייטונג פון אנ'איינהייטליכען מוסטער־סטאטוט פאר אלע יודישע רע־ליגיעזע קהלות אין ראטען־פערבאנד. 7) די געגענזייטיגע בעציהונג צווישען די קהלות און די שוהלען און די וואה־לען פון אנ'עקזעקוטיוו־ארגאן פון צו־זאמענפאהר.

די פראגע וועגען חרמים וועגען דרו־קען סידורים און רעליגיעזע ספרים, וועגען שבת־רוה און וועגען רעליגיע־זע צדקה־חברות זענען ארויסגענומען געווארען פון טאג־סדר. די ערלויבניש אויף דעם צוזאמענפאהר איז געגעבען געווארען אלס א רעזולטאט פון א מע־מאראנדום, וואס די לענינגראדער יו־דישע קהלה האט דערלאנגט דעם קא־מיסארען־ראט פון ראטען־פערבאנד.

משתדל זייענדיג זיך וועגען א צוזא־מענפאהר דערקלערט די לענינגראדער קהלה די נויטווענדיגקייט פון דעם צו־זאמענפאהר דערמיט, וואס די רעליג־יעזע בעדערפעניש פון יודען קאנען נישט איינגעפאסט ווערען אין די ראה־מען פון דעם מוסטער־סטאטוט, וואס עקזיסטירט פאר רעליגיעזע געמיינדעס פון אנדערע גלויבענס, ווייל די רע־ליגיעזע בעדערפענישען פון יודען שע־פען זיך נישט אויס מיט דער שוהל אליין און דעריבער איז נויטיג א צו־זאמענפאהר פון פארשטעהער פון רע־ליגיעזע געמיינדעס, וואס זאל אויסאר־בייטען א סטאטוט, וועלכער זאל זיין צוגעפאסט צו די בעדערפענישען פון דער יודישער „אמונה".

דער אנגעמערקטער צוזאמענפאהר — ווערט ווייטער געזאגט אין מעמאראנ־דום — האט נישט בדעה צו פערנעמען זיך מיט פראגען וואס ווידערשפרעכען די דעקרעטען און פעראָרדנונגען פון דער ראטען־רעגירונג בנוגע דער אפ־טיילונג די קירך פון דער מלוכה. ער האט אויך נישט בדעה משתדל צו זיין זיך, אז די רעליגיעזע געמיינדעס זאל געגעבען ווערען דאס רעכט פון צוואנג־בעשטייערונג פון איהרע מיטגלידער, אדער דאס רעכט פון בעשטראפען איה־רע מיטגלידער א. א. וו. אלע בעשלו־סען פון צוזאמענפאהר וועלען זיין פער־פלכטענד פאר די מיטגלידער פון די רעליגיעזע געמיינדעס נאר אויף אזוי פיל, אויף וויפיל זיי וועלען עס נעמען אויף זיך פרייוויליג און זיי זענען פאר קיינעם נישט יורידיש אבליגאטאריש.

(י. ט. א.)

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאנא 43, טעל. 41-82.
ספעציאליסט פאר הויט, וענערישע און פנ־נער־שוואכע קראנקהייטען. 8x9
איז צוריקגעקעהרט.
בעהאנדלונג מיט קווארץ־לאמפען (האר־אויספאל) נעמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אוונט

אין פלאמען פון ליבע און האס

(40

(ראמאן).

דער אויספארשונגס־ריכטער איז אבער געבליבען קאלט. ער האט גארנישט געענטפערט, נאר גענומען א ליכט, און אנגע־הויבען זיך אליין צוקוקען צו דער וואנד. דערנאך האט ער זיך אפגעקעהרט און ארויסגעבורמט:

— מ'זעהט דא גארנישט. דא האט גארנישט געקאנט זיין אנגעשריבען.

— יא, מ'זעהט נישט! — האט יהודית געשלוכצט — ארפגע־געוואשען, פערשמירט די אויפשריפט... מיר זענען פערלוירענע און מיין ארימער פאטער — צוזאמען מיט אונז...

א ווילע איז געווארען שטיל. בלויז די מיידלעך האבען איינגעהאלטען געוויינט.

— גיט נאר א פראכט, הער ריכטער! — האט יהודית אנגעהויבען, שוין א ביסעל א בערוהיגטע, אנ'אויסגעוויינטע — צי וואלט אונז, פשוט'ע מיידלעך געקאנט גאר איינפאלען צו האבען די העזה אויף אזא שפיצעל. צו וואס וואלט עס אונז דען געטויגט דאס ליגען זאגען? מיר וואלטען דאך פערשטאנען, אז דעם פערמשפט'צן וואלטען מיר דאך דערמיט א האהר נישט געהאלפען — פערקעהרט, דאס וואלט גורם געווען צו פערלענ־גערען די צייט פון מיין טאטער'ס פייניגונג. זאגענדיג ליגען, וואלטען מיר דאך געדארפט איך זינען האבען, אז דער ענין וועט זיך שנעל ארויסווייזען, אז נישט אויף לאנג וועט עס אונז גע־לונגען צו פערפינסטערן די גערעכטיגקייט. הייגט וואס־זשע וואלט מען מיר דערגרייכט דערמיט?.. און דערנאך... א, הער ריכטער, איך זעה, אז איהר הויבט זיך אן צו צוהערען צו מיינע רייד... הערט זשע מיך אויס ביז'ן סוף, הער ריכטער! ווען מיר וואל־טען אייך געוואלט אפנארען, צי וואלט עס נישט גאר לייכט געווען? צי וואלטען מיר דען נישט געקאנט מאכען אזוי, אז ס'זאל האבען דעם פנים פון אמת — מ'זאל אין אונזערע רייד נישט קאנען צווייפלען? אט, צום בייש־פיל, ווען ס'וואלט אונז שוין יא בלויז איינגעפאלען די געשיכטע מיט דער אויפשריפט, צי וואלטען מיר דען אזא אויפשריפט נישט געקאנט מאכען מיט אונזער אייגען בלוט, אנשטאט לעוואנטאל'ן אליין, ווי ס'איז דא פאקטיש געווען... איהר וואלט דא געקאנט לייענען אונזער אויפשריפט, און ס'וואלט פאר אייך געווען דער ריכטיגסטער בעווייז!..

דער אויספארשונגס־ריכטער, מירענסקי האט זיך אויפמערק־זאם צוגעהערט צו דער מיידעל'ס רייד, און די ארגומענטען איהרע האבען זיך איהם אנגעהויבען צו לייגען אויפ'ן שכל.

— ניין! די מיידלעך, זעה איך, שפילען נישט קיין קאמע־דיע! זייער פערצווייפלונג, די טרעהרען זייערע און די שרעק, מ'זאל זיי נישט חושד זיין אין ליגען־זאגען — דאס אלץ זאגט עדות זיי לטובה.

— נו, גוט! — האט זיך דער ריכטער אפגערופען — לא־מיר אננעהמען, אז איהר זאגט דעם ריינעם אמת. ווי קאן מען זיך אבער דערקלערען דאס, וואס די אויפשריפט איז פער־שוואונדען געווארען?

— ליבער הער! דער מענש, וואס איז דורך דער אויפ־שריפט בעשולדיגט געווארען איז זעהר קלוג. ער ווייסט זיך פאר גארנישט אפשטעלען, אויב ער איז א מערדער.

יהודית האט אפגעכאפט דעם אטעם און צוגעגעבען:

— די דאזיגע אויפשריפט האט בעדייט זיין מפלה, און דעריבער האט ער זיך בעמיהט, אז זי זאל פערשוואונדען ווערען...

דער געריכטס־בעאמטער האט זיך פערטראכט, און זיך וועגען עפיס איבערגעלייגט. די אויפריכטיגע רייד פון יהודית'ן האבען איהם איבערצייגט. די מיידלעך וואלטען דאך באמת גע־מוזט זיין משוגע, זיי זאלען זיך לאזען אויף אזא אומגעלומפער־טע געשיכטע, ווי אנ'אויסגעטראכטע אויפשריפט, און אוועק־שטעלען די געריכטס־מאכט ביי א לעדיגער וואנד. זיי זענען געגאנגען אהערצו מיט זיכערע מינעס, טריאומפירענדע...

יא, די אויפשריפט האט דא געמוזט זיין!

— מעגליך, אז דרייוויק איז דער מערדער! — האט דער אויספארשונגס־ריכטער געמאכט א סך־הכל — מעגליך, אז לעווענ־טאל האט פאר'ן שטארבען אנגעצייכענט די עטליכע ווערטער. אבער וואס, א שפייגער, קאן איך דא העלפען? איך בין איבער־געגאנגען מבולבל. בלויז צייט, געשיקטקייט און אונאויפהערליכע וואכזאמקייט קאנען אונז ארויספיהרען אויף עפיס א קאנקרעטען וועג. ארעסטירען דרייוויצ'ן איז דערווייל אוממעגליך. געהמען איהם אויף א פערהער איז אויך אנ'אומזיסטע טרחא. דאס וואלט אפילו געווען א לייכטזיניגקייט, ווארום ער וואלט זיך אנגעשטויסען, אז מען איז איהם חושד, און וואלט זיך נאך מעהר אפגעהיטען.

— גלויבט איהר אונז, הער ריכטער? — האט יהודית אויס־געשריען מיט פרייד.

— יא, איך גלויב דיר, ארעם קינד... צום אומגליק אבער...

און דער ריכטער האט ווידער־אמאל דערוויזען מיט שכל, אז ס'איז נישטא קיין מעגליכקייט צו אונטערנעהמען ענערגישע שריט געגען דרייוויצ'ן.

יהודית האט געהערט מיט א פערגעבעלטען פנים, און דער שמערץ האט זיך איהר טיף געקנייטשט.

— אבער וואס וועט דערפון ארויסקומען פאר מיין פא־טער? — האט זי א פרעג געטון — וועגען דעם האנדעלט זיך מיר דאך דער עיקר. מ'דארף ראשית כל בעפרייען דעם אונשול־דיגען, צוריקקעהרען איהם די פרייהייט, און דערנאך ערשט פערנעהמען זיך מיט'ן ריכטיגען שולדיגען...

— א, ליבע פריילין! וואלט זיך עס נאר געלאזט אזוי לייכט און פלינק מאכען, ווי דו שטעלסט זיך עס פאר, וואלט שוין גוט געווען!

(פארזעצונג קומט).

אונמאראלישע פרויען און לייכטזיניגע מענער

געדענקט, אז דער איבערברוך-טאג אין אייער לעבען איז היינט אנגעקומען.

רואיגע און טויט ערוואַרט אייך און אייער דור, אויב איהר וועט ניט זעהען די מעכטיגע זיסען דראַמע א.נ. **„אונזער וועהטאג"**, אויסגעפיהרט אונטער'ן פראָטעקטאָראַט פונ'ם אמעריקאנער קריגס-מיניסטער.

יעדער וועט זעהען די נאַקעטע ווירקליכקייט פונ'ם לעבען און די מיטלען, ווי אזוי זיך צו פערהיטען פון די געפעהרליכע פאלגען פון די ווענערישע קראַנקהייטען.

אויסערדעם: **BEBE DANIELS, Raymond GRIFFITH** אין אנ'עראָטישען פארס.

אכטונג! פאר פרויען איז דער אײַנטריט נור אין קינא „אפאלא", וואו ס'איז רעזערווירט ספעציעל דער באַלקאָן. **אכטונג!**

APOLLO
Konstantynowska 16

CORSO
2 Zielona 2

דער פרידהלינג ווייס נישט פון קיין רחמנות

די העלע זונען-שטראַהלען באַלייכטען און ווייזען קלאָר אן אויף יעדער נישט גלייכקייט, אויף יעדען קנייטשעל פון אייער געזיכט. דאָס איינציגע מיטעל געגען די אונברחמנות'דיגע שטראַהלען איז

COSMOPOLIS

וועלכער פלעגט און דערהאַלט די פרישקייט פון געזיכט, הענד און קערפער, מאַכט יונג דאָס פנים און גלייכט אויס יעדען קנייטש.

קאסמאפאלים איז נישט קיין קרעם.
קאסמאפאלים איז נישט קיין פאסטע צום געזיכט.
קאסמאפאלים איז אינגאַנצען עפּעס נייעס און ביז איצט גאָר נישט געווען.

פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויף אייגענער רעכנונג ווערען געזוכט.

הויפט-סקלאַד אין פוילען: ROMAN WŁODARSKI, WARSZAWA, LUBIECKIEGO 5

צו בעקומען אין אלע אפטייקען, אפטייק-סקלאַדען און פּאַרפומעריע-געשעפטען. פרייז 2.50 זל. פער שטיק. ווען מ'קריגט נישט, דאַרף מען זיך ווענדען צום הויפט-סקלאַד פאַר פוילען. פאַר קונים פון דער פראָווינץ ווערט א-ויסגעשיקט נאָכ'ן בעקומען פאָראויס 2.75 אָדער 3.25 אויף א נאָכנאַהמע.

היט זיך פאַר פעלשונגען!

883

Dr. H. WOŁKOWYSKI
זאכאדניא 57 (צעגעלנ.19)
טעלעפאָן: 19-94.
ספעציעל-ארצט פאַר הויט-און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קווארץ-שטראַהלען.
נעהמט אָן פון 5—8 אָוועגד, פרויען פון 4—5. ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
603

Dr. med.
A. MAZUR
נאַרוטאָוויטש (רוזלגא) 44
אויערן און האַלז קראַנקהייטען שטימע און שפּראַך-פעהלערן (שטאַמלען א.אז.וו.) נעמט אָן פון 12—2 און פון 6³⁰—8 אָוו.

Dr. med.
BRAUN
פּאָלודניאָווא 28
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קווארץ-ליכט (הויט-אויספאַל)
נעמט אָן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אָוונט

Dr. med.
H. Lajchter
קאָנסטאַנטינער 9.
רוג זאכאָדניע טעל. 49-66
צאהן-כירורג
ספּעצ. פון כירורגישע קראַנקהייטען אין מויל, גומען, רושאַנסלעס, צאַהן-פּלאָמבעס א.ז.וו. נעמט אָן פון 9½—5 און זונטאָג פון 9—11.

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און ווענערישע קראַנקהייטען, רענטגען און ליכט-היילאונגען, נעמט אָן פון 4—7 אין אָוונט.

ZAGINIONY został weksel na sumę zł. 50.– wystawca **A. Sierakowski**, Kaminsk, na zlecenie J. Helmera, płatny 28/7 1927 r. Weksel zostaje unieważniony. Zwrócić takowy do **M. Bornsztajna**, Gdańska 5. 095

ס'איז פערלוירען געוואָרען
א וועקסעל אויף א סומע פון 50 זל. אויסשטעלער ה. שער, אָרדרע גור-פינקעל, צאַהלבאַר ד. 10. יוני 1927. דער וועקסעל ווערט ערקלערט פאַר אונגילטיג. דער ערליכער פינ-דער ווערט געבעטען אָפּ-צוגעבען צו באַרושינסקי, ברושעווסקער 19.

אנאנסען
אין
„נ. פאַלקסבלאַט"
האָבען דעם
גרעסטען ערפאָלג.

staje się bielizna, jeśli konserwuje się ją przy pomocy pierwszorzędnej jakości „mydła Kołłontay z pralką". Mydło to posiada miły zapach i pieni się wspaniale, ponieważ wytwarza się je tylko z szlachetnych tłuszczów roślinnych. Skutkiem tego w praniu nie ucierpi nigdy bielizna, którą dziś tak trudno uzupełnić. Tysiące gospodyń przekonały się, że piorąc „mydłem Kołłontay" ochrania się bieliznę, oszczędzając przez to w odpowiedni sposób. - - - - A więc: Oszczędzajmy odtąd, używając „mydła Kołłontay".

Mydło
KOŁŁONTAY
z pralką

גענעראַל-פערטרעטער אויף לאָדז: 1845
S. B. Redlic, Łódź, Pomorska 19.

רעמשניצע פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
און ערצטליך-רענטגענישער קאַבינעט
זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַסאָווסקי	נאָז, האַלז, אויערען קר.	10-11 2-1 ½6-½
ד"ר רוזשאַנסקי	הויט-און געשלעכט-קר.	10-11 1-2
ד"ר גאָלדשטיין-פאַראַך	אויגען-קראַנקהייטען	1-2
ד"ר יוסטמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	12-2
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10-12 4-5
ד"ר פּאָפּיערני	פרויען-און געבורטס-הילף	11-1½ 5-6
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייטען	4 5 זונ. 1-2
ד"ר ווײַנבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	11-1 5½-7
ד"ר סטופּעל	רענטגען	2-12 4-6
א. גראַדזענטשיק	צאַהן-ארצט	3-7
נ. ראָזעס	צאַהן-ארצט	9-2

צאָן-פּלאָמבירונג, בעלייכטונגען, קאָרקען, מאַסטען, א.אז.וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, לעקטראָטעראַפּיע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שוואַכער.
אַנמעלדונגען נעמען שרייבער (שקאָרלאָמ) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
חידוש איז דער שטאַט.

צום 15-יאָהריגען יאָהר-צייט פון ר' אליהו חיים מייזעל זצ"ל איז ערשינען דאָס אינטערעסאַנטע בוך

זכרונות

דאָס בוך ענטהאַלט העכער 300 זייטען מיט א קאַבינעט-בילד. פרייז 6 זלאָטעס. פאַר די לעזער פון „נייעם פאָלקסבלאַט", וואָס וועלען ברענגען דעם דאָזיגען אַנאָנס ביז דעם 15-טען יוני, קאָסט נאָר 4 זלאָטעס.

צו בעקומען ביי **א.מ. גרובשטיין**, זאכאדניא 54, פראָנט, 1. שט. פון 5–8 אָוועגד.

יור. י. אינפעלד

וואוינט איצט אויף
42 זאכאדניא 42

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
בושעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונט

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן-קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער-קראַנקהייטען	9½—12 4—5
ד"ר שיפמאַן	אינערליכע קראַנקה.	11—1
ד"ר לוביטש	הויט-און געשלעכט קר.	12—2
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—3
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	12.30—2
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה	1 —
ד"ר בערנסאָן	פרויען און געבורטס-הילף	3—4

פּלאָמבע-טער-אַיק, שפּר-ד-שטערונגען, ווי שטאַמלען א.ז.וו. אָפּ'קען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג אינ-שפּריצונגען, טאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלענג — היזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען געמאַכט אַלע ערט אַנאַליזען, ווי אורין-פּלעגמאַ און בלוט.
2170

אינפּונגען געגען שקאַרלאַטין.
בײַ דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען א
רענטגענאָגישער קאַבינעט
עם געעפענט אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאַהן-ארצט	10—2 נ.מ.
ד"ר לאָזשינסקא סטאַראָפּאָלסקא	צאַהן-ארצט	3—7

קינסטליכע ציינער, קאָראָנקען, מאָסטען א.ז.וו.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek.

היינט און פאָלגענדע טעג!

דער קליינער קאַפּראַל
(Mały Kapral)

אָדער „נאַפּאָלעאָנ'ס קאַריערע"

דאַנטיסט און צאַהנטעכניק
י. ביטענסקי
קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוונט
פרייזען ביליגע! ... ערלויבונג און ...

צו וואָס זאָלט איהר ליידען
פונ'ם שוויים פון די פיס?

פון וואָס די הויט קריכט אָב און עס מאַכען זיך ראַנעס, ווי אויך פון דעם שלעכטען ריח, וואָס קיין מענש קען נעבען אייך ניט אייַנשטעהן, אַז בלויז פאַר א פּאָר גראָשען קענט איהר דאָס אַלעם בעזייטיגען, פּראַשעק „ראַדיקאַל" ●●●●●●● — נוצענדיג דעם וועלכער פערהיט אויך גלייכצייטיג דאָס לעדער פון פלאָצען. צו בעקומען בײַם צייטונגס-פערקויפער וועלנאַרזשי אַלט-שטאָט 1. אויך א גוט מיטעל צו גאַנצע גאַראַנטירט אויפ'ן גאַנצען זומער.

בעסטע און שיטלען מאָדערנע

ווי אויך פאַלקעס און האַלבע פאַלקעס פון טרימע און איטאַליענער האָר, גוטע אויסאַרבייטונג, רעעלע בעהאַנדלונג, בעקומט מען באַמיעגאַ 5, 2-טען הויף לעצטען איינגאַנג, 2. שטאָק ביי פּערזשיצקי.

אין לאָדז: א חודש — 5 זלאָטעס, — אויף דער פּראָווינץ: א חודש — 6 זלאָטעס, אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער. — פאַר'ן איבערגעבן ... און מערקען פון די אַגענטען איז די רעדאַקציע נישט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען בײַטאָג און בײַנאַכט.

אַבאָנעמענט-פּרייז:

אַנאָנסען - פּרייז:
פאַר א מיליטער - שורה.

אויבען טעקסט 15 גראָשען, פרײַטאָג 20 גראָשען, אין טעקסט 49 גר., פרײַטאָג 60 גראָשען, נאָכ'ן טעקסט 10 גראָשען, פרײַטאָג 15 גראָשען. — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצענט טײַערער. אויבער דער שטאָט — 50 פּראָצענט טײַערער.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.